

Kindömmor

EN MÄRKLIG
VÄRLDSVÄCKELSE

SVERRE NORBORG

EN MÄRKLIG
VÄRLDSVÄCKELSE

(OXFORD-GRUPPRÖRELSEN)

INLEDNING OCH
ÖVERSÄTTNING

AV

HANS CNATTINGIUS

Teol. och Fil. kand.

Femte tillökade upplagan (13:de—15:de tusendet)

S T O C K H O L M

D E U N G A S F Ö R L A G

Det norska originalets titel:
En eiendommelig verdensvekkelse.

STOCKHOLM 1935
A/B GUSTAF LINDSTRÖMS BOKTRYCKERI

F Ö R O R D

Den första boken på svenska om Oxford-Grupp-
rörelsen var den föreliggande, vars första upplaga
här utkom i slutet av nov. 1933. Två månader
senare utkom tredje upplagan, tillökad med ka-
pitlet »Är Oxford-Grupp-rörelsen farlig?» Flera
böcker i ämnet ha utkommit både i original och
översättning, men ingen har ännu fått tillnärmel-
sevis så stor spridning som denna. Vilket säger
åtskilligt.

Då nu även fjärde upplagan sedan några må-
nader är alldeles utsåld och efterfrågan alltfort är
stor, har åter en ny svensk upplaga ansetts behöv-
lig. Till denna har doktor Norborg skrivit ett nytt
tillägg: »*Ett års norsk Oxford.* (Av Norges nyeste
kirkehistorie)», en redogörelse för *vad Oxford-
Grupp-rörelsen hittills uträttat*. Vad som skett i
Norge är principiellt så lika vad som allestädes
sker, där Grupp-rörelsen får göra sig gällande som
sig bör, att det bör ha samma intresse för svensk
publik som för norsk.

Tidsbestämningarna ha i denna upplaga ändrats så, att man ej behöver hålla i minne, att den svenska inledningen och det norska originalet ursprungligen skrevos för två år sedan.

Vi utsända denna nya edition av »den klassiska Oxfordboken», som den blivit kallad, i förhoppning om att den alltfört må främja det Guds verk, som härmed åsyftas.

Stockholm i nov. 1935.

De Ungas Förlag.

I N L E D N I N G

I kristendomens långa historia ha ständigt perioder av andlig tillbakagång växlat med perioder av andlig pånyttfödelse, tider av otro med tider av väckelse. Vid vissa kyrkans kris- och ödesstunder har man mänskligt att döma måst anse Kristi sak förlorad. Man menade, att vulkanen var utslocknad, och man slog sig tryggt till ro vid dess fot. Människor, kanske släktled, framlevde sitt liv, ostörda och obekymrade om den osynliga verkligheten. Men plötsligt och oväntat kom där åter ett utbrott. Gud sände åter en våg av liv och eld ut över världen.

Vad man sagt om det engelska världsväldet har också sagts om kristendomen: man har i århundraden förespått dess fall. Men när i våra dagar profetian upprepas, tvingar oss situationens allvar till verklig självrannsakan. Världen genomlever en väldig kris, ur vilken något nytt måste framgå icke endast politiskt,

socialt och ekonomiskt utan också moraliskt och religiöst. Våldsamma krafter på gott och ont äro verksamma. Miljoner äro i dag öppna gudsförnekare och kristussmädare, medan andra miljoner ännu stå tvekande i valet.

Hur ställa sig då de kristna samfunden? Eller, hur ställa vi enskilda kristna oss, ty det är på individen allt till sist kommer an. Avsky vi så synden i vårt eget liv och synden omkring oss, att vi med Guds hjälp och inbördes stöd föra en skoningslös kamp dag för dag? Lämna vi glatt vår makliga ro för att endast vara redo till ett: att i kampen mellan Gud och demonisk individuell och kollektiv självhävdelse välja ett — Korset, och därefter i absolut lydnad lyssna till Guds marschorder dag för dag? Äro vi samvetsmänniskor, som icke äga annan Domare och Herre över oss än Gud Allsmäktig? Äro vi kärlekens människor, öppna och känsliga för tidens andliga och materiella nöd och villiga att tjäna vår nästa med allt vad Gud givit oss?

Vi må svika eller bestå provet: Gud lever, och när Guds kyrka hotas av död och dådlöshet, sänder Gud en man. Det blir domen över skenkristendom och ljumhet. »Du är varken kall eller varm.» Om väktaren på Sions murar i dag spejar efter ett Herrens budskap till de sina, skall han vända blicken åt väster.

Det är icke något nytt budskap, men det är en ny ton, en äkta ton. Det är makt och glädje i tonen, som tvingar till lystring. Budskapet kommer från en skara människor, som samlats kring den amerikanska lutherske prästen Frank Buchmann. Man har kallat detta »Oxford-Grupp rörelsen». Efterhand har grupp rörelsen spritt sig i allt vidare kretsar och framstår nu som samtidens märkligaste väckelse. Som en väldig våg av liv och eld, av glädje och kraft går den över världen.

Undertecknads bekantskap med denna rörelse är icke äldre än sedan juli 1933, då jag deltog i dess internationella »house-party» (möte) i Oxford. Eftersom rörelsen räknar anhängare i 48 länder, var det en synnerligen brokig församling, som där kommit samman. Man mötte kristna från nästan alla större kyrkor och samfund: anglikaner och romersk-katoliker, lutheraner och metodister, presbyterianer och kongregationalister, reformerta från kontinenten, baptister och grekisk-ortodoxa. Rörelsen är alltså allmänkristlig. Den vill icke bli någon ny sekt. Den är ingen organisation utan en organism. Liksom i urkristendomen enas man kring det centralaste — frälsningen genom Kristus och ett liv under Andens ledning och kräver icke likformighet i fråga om lära och gudstjänstbruk.

Grupprörelsen vill endast göra var och en till en mera levande lem i sin egen församling. Det finns ju många exempel på tidigare väckelser i kyrkohistorien, som velat på samma sätt endast verka inspirerande och lyckats bli till största välsignelse utan att leda till sektbildning. Jag tänker t. ex. på tiggarrordnarna under 1200-talet och den lutherska pietismen.

Vad som först slog mig var ungefär detsamma som slog Loudon Hamilton, när han först mötte Frank Buchmann och hans kamrater: »De äro för lyckliga för att kunna vara religiösa.» Man såg människor, som levde ett strålande liv, naturliga, hjärtliga, enkla och sanna. Medan jag så satt där dag efter dag och lyssnade till vad som berättades, började jag få klart för mig, att sådan måste den verkliga kristendomen vara. Religionen blev påtaglig genom de vittnesbörd, som avlades. Utan sentimentalitet eller sensationsmakeri berättade man om sitt liv och sin omvändelse. Nyktert och realistiskt lades den religiösa verkligheten fram för ens ögon. »Vi argumentera icke, vi peka på fakta (förvandlade liv)», är också ett ofta använt slagord inom rörelsen.

Därmed ha vi antytt något väsentligt för grupprörelsen. De flesta stora nya andliga rörelser utgöra en reaktion mot en utveckling,

som fört på avvägar och en återgång till en enklare och sannare ståndpunkt. Så är grupprörelsen en reaktion mot en kristendom, som överdrivet betonat intellektuella och även sociala problem såsom för kristendomen väsentliga och som icke hållit klart i sikte, att kristendom är frälsning från synden. Grupprörelsen är icke fientlig mot någonting annat än synden. Den säger, att människan är ond och behöver omvända sig till Gud och genom Guds makt förvandlas. Endast genom förvandlade liv skola vi nå fram till en förvandlad värld. Gud har en framtid för varje individ. Och just därför att grupprörelsen menar, att varje genom Gud förvandlat liv innebär ett betydande och bestämt steg framåt i riktning mot världens tillfrisknande, vet grupprörelsen, att Gud har en framtid också för mänskligheten.

För Grupprörelsen har Jesus Kristus åter blivit en upptäckt. Frälsningen är befrielse från samvetets öppna eller dolda oro över synden. Frälsningen är också befrielse från de naturens makter, som hotar att tvinga oss ned i resignation. Man frestas att räkna med sin natur som något slutgiltigt och oövervinneligt — jag är nu en gång sådan jag är, hopplöst kedjad vid arv, miljö och levnadsomständigheter. Men frälsningen lär oss att räkna med en annan verk-

lighet och en annan kraft än naturens, Korsets omskapande och förnyande kraft.

Grupprörelsen har också upptäckt, vilken ofantlig betydelse gemenskapen har för det kristna livet. Vi komma till världen såsom kristna genom kyrkans gemenskap, vi behöva även i fortsättningen sluta oss samman i grupper för att i bröders gemenskap hämta stöd och kraft till det kristna livet. Också detta är ett urkristet inslag.

Grupprörelsen har kallats den Helige Andes rörelse — såsom denna boks läsare snart finner — icke utan skäl. Denna den Helige Andes »diktatur», den ovillkorliga disciplinen (i andaktsliv och i lydnad för Guds vilja), det gemensamma livet i grupper — dessa drag hos rörelsen leder tanken osökt till en annan världsomspännande andemakt — den kommunistiska cellstaten. Man är inom rörelsen medveten om den farliga fienden men säger frimodigt: för varje kommunistisk cell bilda vi tre kristna.

Av denna starka och kompromissfria rörelse ger föreliggande bok en utmärkt god och medryckande skildring. Tyvärr kan ej i översättningen den omedelbara charm, som ligger i det norska språket, komma till sin rätt.

Somliga läsare skola måhända finna en del drag i rörelsen betänkliga. Vid kritik av grupp-

rörelsen har man ofta riktat sig mot vad som på engelska kallas »sharing» och i boken återgivits med bekännelse, vittnesbörd, »skriftermål». Därmed åsyftas den seden inom rörelsen, att man ger andra del av sina andliga erfarenheter (av eng. share = dela). Det sker, dels i form av bikt eller syndabekännelse för en person eller kanske för gruppen, dels i form av vittnesbörd, varvid man vittnar om seger över synden. Erfarenheten visar, att dylik »sharing» (delgivning) under Guds ledning och med öppen blick för vanskligheterna är till utomordentlig hjälp och att det är mycket mer riskabelt att underlåta att bikta.

Andra läsare mena måhända att de från denna framgångsrika rörelse kunna hämta en eller annan ny metod eller någon komplettering av en eljest utmärkt religiositet. Men nyckeln till den framgång, rörelsen haft hos människor, har legat däri, att den för dem fått vara en personlig fråga, om de överlämnat sig till Gud *helt* och vunnit *seger* över sina synder. Det avgörande är icke vanornas eller metodernas förnyelse utan *livets*. Endast då vi upplevat det inre livets förnyelse, får en förnyelse av de fromma vanorna och metoderna värde och då blir den också nödvändig. Det centrala i grupprörelsen är således *avgörelsen* eller omvändelsen. Den

för vilken rörelsen icke blir en fråga om avgörelse, torde därför icke få mycket ut av den, den som tar rörelsens avgörelsekrav på allvar, han får *allt*.

Jesus ställer oss inför Avgörelsen. »*Ingen som ser sig tillbaka, sedan han har satt sin hand till plogen, är skickad för Guds rike.*» Lämna Dig helt åt Gud! Sök Guds ledning dag för dag! Vinn din nästa för Gud! Bilda en grupp!

Hans Cnattingius.

EN MÄRKLIG VÄRDLISVÄCKELSE

Den rörelse, som här skall skildras, kan väl sägas vara den märkligaste väckelse vår tid har att uppvisa. Den skiljer sig i så mycket från vad man är van vid inom kyrka och kristendom.

Den är så absolut omodern. I en tid, då man är van att från alla håll få höra, att kristendomens dagar äro räknade, är det något mycket överraskande att se, huru en enkel och kraftig personlig väckelsekristendom, som den »Oxford Group Movement» förkunnar, griper moderna människor, det må vara aristokrati och politiker eller kommunister och arbetare, det må vara präster och missionärer eller ateister och materialister. Den är så omodern, därför att den icke känner till reklam eller organisation, den är icke grundad på extas eller stora predikanter, den arbetar icke genom stora världskongresser, och den avskyr allt, som heter program. Den är intet annat än ett försök att ge-

nomföra Nya Testamentets kristendom i de enskilda människornas innersta liv med de konsekvenser detta har för hela livsföringen och livsgestaltningen.

Men den är också omodern i det avseendet, att den går till attack mot den moderna människan på en högst olämplig punkt. Den söker icke komma till enighet med människan genom argumentering och resonemang. Dess metod är icke diskussion utan angrepp. Den äger verklighetssinne nog att vara så radikal, att den egentligen bara känner till ett hinder för den moderna människan i förhållandet till kristendomen. Och därför går den genast rakt på det, som det egentligen gäller, och det är *synden*. Alla människor den träffar på behandlar den utifrån en enda förutsättning, nämligen att de icke äro lyckliga, emedan de helt enkelt äro syndare i uppror mot Gud. Den oförskräckthet, varmed man låter denna erfarenhet gälla för alla människor, är något av det som imponerar mest hos Oxford-Grupp-rörelsen, och det som imponerar ännu mera är, att just ett dylikt direkt och personligt sätt att ta på tingen i personlighetens innersta djup, det gör att denna rörelse får grepp om människorna på ett helt annat och mera effektivt sätt än kyrkorna och prästerna och predikanterna

brukat vara i stånd till. Och allt detta sker utan några stora medel eller glänsande nya upptäckter, bara genom att helt enkelt gå lös på människorna utifrån Nya Testamentets syn och använda denna helt konkret på de människor man träffar under förutsättning att det icke existerar några moderna människor. När det riktigt gäller, är människan sig alltid lik, och Nya Testamentet är därför ett lika effektivt och modernt medel 1935 som för många hundra år sedan.

Om vi således framhållit, att denna rörelse är kungligt omodern, så måste det dock medges att den å andra sidan är mycket modern. Deltar man i dess möten, skall man lägga märke till att det är en alldeles osedvanligt naturlig skara människor från alla livets verksamhetsfält, som kommit samman. Där finns ingen predikoton och där förekommer icke gamla teorier, det vilar över huvud icke något gammalmodigt och förlegat över denna församling, allt gör intryck av att präglas av ett omisskänneligt verklighetssinne och en direkt behandling av det personliga livets innersta svårigheter — allt under lycklig hänvisning till, att alla problem, som dyka upp i människors liv, ha funnit och kunna finna sin fullständiga lösning i en radikal överlåtelse till Kristus.

Den ene efter den andre reser sig upp och berättar helt naturligt, hur han övervunnit högmod, människofruktan, ärelystnad, girighet, sexuella svårigheter, hyckleri och annat elände. Man kan gott förstå, att den mannen hade rätt, som sade, att Oxford-Grupprörelsen hade lärt honom, att inga kristna äro så förtroendeingivande, som de som bekämpa och bekänna sina egna synder.

Modernt måste det väl också sägas vara, att dessa människor komma samman till en samvaro, som präglas av fullständig frihet. Där existerar ingen formalism, och det finns ingen styrelse för dessa möten.

Före varje möte samlas man en stund till bön för att den Helige Ande må för varje gång utse den som skall leda mötet; det kan vara en kontorist, en husmor, en professor eller en riksdagsman. Och det märkliga är, att de nästan alla äro lika skickliga, något som rörelsen helt enkelt tillskriver den omständigheten att det egentligen är Anden, som leder alltsamman. Att dessa möten ha en helt säregen karaktär skall man nog förstå av det efterföljande.

Nu först något om rörelsens uppkomst.

I.

Oxford-Grupprörelsen började egentligen i en liten fattig engelsk kyrka i Cumberland-trakten. En dag för 27 somrar sedan hölls i denna kyrka ett enkelt litet möte med vittnesbörd och bön. Det var bara 17 personer närvarande. Bland dessa 17 var också en ung amerikansk präst från Filadelfia. Han hade egentligen kommit över till England för att delta i ett av de berömda Keswick-mötena, som ju äro kända över hela den evangeliska världen. Som så många andra hade han hört, att Keswick betydde andlig förnyelse, och därför var det han sökte sig dit den långa vägen över Atlanten. Saken var nämligen den, att han som så många andra präster kände sig andligen oduglig och fattig. Han menade, att det gick så dåligt med hela den tjänst han var satt till, därför att det väsentligen blev människoverk och så oändligt litet av Guds kraft.

Så sitter han då i denna Cumberlandkyrka denna eftermiddag och känner sig så utarmad och modlös, tom på allt som är gott. En enkel bondkvinna tar ledningen av mötet och håller ett litet anförande; ingen kommer ihåg hennes namn, ej heller kan någon erinra sig, vad hon egentligen talade om.

Men i sitt vittnesbörd kom hon att nämna något om Korset, och då fick den trötte amerikanska prästen möta ett av dessa obeskrivliga ögonblick. Han fick i sitt inre se den korsfäste Kristus, och det blev en fullständig förnyelse inifrån, nej — ovanifrån. Han lämnade kyrkan som en ny människa.

På kvällen berättar han om sin upplevelse för en av dem han bor tillsammans med, och även där sker en förnyelse.

Dagen efter finner han, att betingelsen för att kunna hålla fast vid det nya andliga liv han fått är, att han gör upp med de människor han hade något ouppklarat mellanhavande med. Därborta i Filadelfia satt en kyrkokommitté, som han legat i strid med — som han menade med rätta. Men nu var det icke längre fråga om vem som hade rätt. Nu var det fråga om att röja undan allt, som stod hindrande i vägen för det andliga livets välsignelse, och han sätter sig ned och skriver ett brev till var och en av de sex och ber dem alla om förlåtelse och avsänder dessa brev. Det kom aldrig något svar från dessa sex, men från Gud kom det godkännandet av hans brev, att han fick uppleva en helt ny kraft och glädje i sitt inre liv.

Sedan gick det några år; bland annat var

han studentpräst vid ett stort universitet. Andan vid universitetet var egentligen icke särskilt inbjudande för en som skulle förkunna evangelium, det var materialism och vetenskapligt avgudereri och övertro. Det var lättsinne och hån mot en religion, som ju sett sina bästa dagar och spelat ut sin roll, i varje fall hos de intelligenta och dem som betydde något i världen.

Vad kunde en enskild människa göra gentemot ett dylikt kompakt motstånd?

Det vanligaste, både i Amerika och på annat håll, skulle säkert ha varit att man sökt intressera ungdomen för religiösa debatter och mer eller mindre religiösa aftonunderhållningar för att på det sättet försöka locka den till något, som kunde påminna om kristendom. Man kunde kanske till och med få en del medlemmar till en kristlig studentförening genom denna humanism och hedniska försiktighet. Och så kunde man ju slå sig till ro med att det egentligen icke var så illa i alla fall, eftersom ingen kunde berätta om vad som bodde på djupet av människohjärtana, och så kunde man ju både slippa från den anfäktelse, som låg i ens kall, och å andra sidan kanske likväl lyckas bli populär som studentpräst.

Den nya prästen, som upplevat sin förnyelse

i Cumberland-kyrkan, började med rakt motsatta metoder mot dem vi här skildrat.

Inför denna studentskara såg han sig alldeles hjälplös, om han skulle gripa sig verket an med vanliga metoder, med organisation och program. Han gick en rakt motsatt väg och började arbeta efter de mest omöjliga linjer någon gärna kan tänka, som något känner till modern studentmiljö.

Han började med den enskilde och försökte att komma i personlig beröring med dem. Han utvalde några, som han visste skulle vara strategiska punkter för den kristliga förnyelsen vid väckelsen vid universitetet, och de som han utsåg voro naturligtvis de vanskligaste, såsom det alltid är, när man låter Anden välja.

Han berättade för dem helt enkelt, vad han själv upplevat och huru det är möjligt för en splittrad modern människa att bli helt ny, med en samlad vilja och ett saligt hjärta. Den nådegåva han fått att verka personligt, visade sig kanske bäst, då han började med frivilliga bibelkretsar och bibelstudier. Man fick bevittna ett underverk vid ett modernt universitet. Snart hade den lutherska prästen F. Buchmann — så är prästens namn — fått över 1,200 studenter med på frivilliga bibelstudier.

Både här och vid besök vid andra universitet

fann han, att de religiöst mest nödställda människorna i vår tid just äro de som befinna sig vid universiteten. Men samtidigt fann han, att de också är de mest hoppingivande material att arbeta med, om man bara kan vinna deras öra och berätta dem helt naturligt som människa till människa, vad sann kristendom egentligen är och betyder.

Från denna begynnelse har det vuxit fram en märkvärdigt stark och egenartad väckelse, som väl kan sägas ha sitt huvudcentrum vid Oxfords universitet i England men som spritt sig genom Europa, Indien, Kina, Sydamerika, Sydafrika, Australien, Förenta Staterna och Kanada.

Ingen vet huru många som stått under dess inflytande och ingen vet vad den har betytt, ty det är det stora med denna rörelse, att den icke vill veta av något sådant som medlemskap och icke vill skapa någon organisation. Den önskar vara en kristlig inspiration, en kristlig förnyelse, och då dess huvudsakliga betydelse således icke är geografisk utan andlig, vilja vi icke upptaga tiden med att giva någon historisk skildring av dess egendomliga utveckling utan tvärtom söka berätta något om vad som är det egenartade och värdefulla hos rörelsen.

II.

Vi leva i en tid full av dåliga nerver och nervösa människor.

Man har försökt att förklara denna tidens nervositet på alla upptänkliga sätt, men alla dessa förklaringar ha likväl icke skaffat den ur världen. Det finns fortfarande nervösa hedningar och nervösa kristna i världen, rikt folk är nervöst, och fattigt folk är nervöst, man är nervös för snart sagt allt upptänkligt. Men, säger Oxford-Grupprörelsen, denna nervositet är bara ett modernt uttryck för den livsångest, som ligger dold på djupet av människans väsen. Nervös blir man, därför att man har en splittrad vilja, som än vill det goda, än det onda, som än följer sin lust och som därefter tryckes ned av det onda samvetet. Nervös är man därför att man — till och med om man är kristen — lever ett splittrat liv; man pendlar mellan världen och Gud; än söker man att göra allvar av sin kristendom, än tar man det inte så noga, och så kämpar man på inre och yttre fronter och lider ständigt nederlag och kommer egentligen kristligt sett aldrig ur fläcken.

Orsaken till allt detta ligger i viljan: »det är viljan som det gäller, viljan frigör eller fäller». Den moderna människan känner icke till

viljans befrielse, därför att den nu en gång icke har insett att bakom viljan står synden, och innan den är bragt ur världen kan viljan icke frigöras och själen icke rensas från ångest, som gör oss beklämda, och nöd, som trycker.

Nu är det utmärkande för denna rörelse, att den går rakt på sak och säger: du har ingen frid, det visar, att du fortfarande står med din vilja bunden vid synden. Du säger, att det är intellektuella svårigheter, som hålla dig borta från kristendomen, men du vet att du ljuger. Ty det är icke de svårigheterna, som gör dig orolig. Om du vill vara uppriktig — och man bör vilja vara uppriktig — så skall du finna, att det bakom alla de svårigheter, som du inbillar dig stå i vägen för dig i förhållandet till kristendomen, är ett inre hinder. Du bär på en hemlighet, som du icke vill skilja dig från och som du icke törs bekänna. Och innan du vill göra upp med allt det som binder dig i ditt inre, kan du inte få den frid, som endast sann kristendom kan ge. Så länge din vilja är splittrad, skall din glädje befinna sig mitt emellan ångest och lättsinne. Och din frid vara lika med noll.

Oxford-Grupp-rörelsen säger, att den moderna människan egentligen behöver en stor *förenkling*. Hon drunknar i problem, emedan hon

icke vill inse, att alltsammans blir så gränslöst enkelt, om man tar uppriktigt och konkret på all den inre synd, som står hindrande i vägen för en människa.

Den moderna psykoanalysen har lärt oss, att den egentliga förbannelsen i människornas liv är vad man kallar den själsliga förträngningen. Det är händelser, som förbundits med en känsla av skam och som man därför medvetet försöker tränga undan och glömma. Man ligger i en ändlös och hopplös fejd med sitt förflutna, och man menar, att man skall få frid, bara man lyckas begrava de svarta minnena tillräckligt djupt ned i det förflutnas hav. Men man inser icke, att just de ständiga försöken att dränka det förflutna i glömskans hav är det starkaste beviset på att detta nu en gång icke är möjligt. Man löper icke ifrån sin skugga, eftersom man aldrig kan löpa ifrån Gud. (Se Davids psalm 139.)

Medan den moderna psykoanalysen nu säger, att en människa skall söka bli fri dessa komplexer genom psykoanalytisk behandling, d. v. s. bekänna för en läkare eller en professor, har det ju alltid varit kristendomens uppfattning, att allt som man nu för tiden kallar komplexer har med *synd och skuld* att göra. Djupast sett gäller det om de svarta minnen, som alla

människor gå och bära på, att de äro själsliga uttryck för att vi stå inför en Gud, som allting vet. Och hur mycket man än avlägger en psykoanalytisk bekännelse inför andra människor, så är man därmed icke hjälpt. Ty när man kommer för sig själv igen, sitter man ju fast i samma dy, bara kanske med den tillökningen av bördan, att man nu också försökt skaffa sig den nyaste vetenskapliga hjälpen i sitt inre personliga liv och måst uppleva, att denna moderna läkekonst icke kunde läka själens sår. Den som en gång stått inför Gud skall aldrig någon människa kunna hjälpa. Varken präst eller psykoanalytiker kan frälsa en syndare från hans synd eller en förtvivlad människa från hans förtvivlan.

Nej, säger Oxford-Grupprörelsen, man måste gå djupare än till en psykoanalytisk behandling, man måste se sin synd radikalt, bibliskt och realistiskt i ögonen. Det innersta i synden är människans oberoende av Gud, att hon vill styra sig själv, att hon icke vill vad Gud vill, att hon gärna vill reformera sig, men icke vill omvända sig. Hon vill gärna vara borgerligt oförtvitlig, men samtidigt vill hon på liv och död ha minst en dörr öppen till synden.

Två studenter promenera omkring i trädgården till ett college i Oxford; den ene har just

upplevat den totala förvandling, som Oxford-Gruppörelsen talar om, den andre befinner sig i det stadium, då man på liv och död sätter sig till motvärn mot att mista sitt liv, och han kommer, som man brukar, med alla de intellektuella svårigheter, som kristendomen nu en gång erbjuder.

Han har påverkats någon tid av att se flera av sina kamrater gå över från världslighet till detta starka kristna liv. Det som oroar honom allra mest är, att de äro så hjärtligt glada och så bottenlöst ärliga samt att de ha en manlig frimodighet att berätta för alla människor de träffa, att de upplevat sitt livs stora förvandling, att Kristus blivit herre över allt i deras vilja.

Studenten har i detta själsliga självförsvar till och med skrivit en avhandling, som han kallat: Om omöjligheten av en personlig Guds existens. Och här menar han sig med stöd av alla världshistoriens otroende filosofer ha bevisat, att kristendomen strider mot förnuftet och att det inte kan existera någon personlig Gud.

Allt detta berättar han för sin nyomvände studentkamrat. Han känner sig litet osäker, eftersom han ju vet, att den nyomvände studenten gjort en mycket mer lysande karriär vid universitetet än han själv.

Men han hade aldrig väntat, att hans invänd-

ningar skulle upptas på det sätt, som nu skedde. Han hade väntat att den nyomvände skulle inlåta sig i diskussion med honom om teologi och dogmer och bibelkritik, så att han kunde få motbevisa den nya teologiska världsåskådning, som vännen nu omfattade. Och då de bägge voro jurister, hade han glatt sig åt, att det kunde blivit en ganska livlig debatt.

Efter att ha lyssnat till hans vidlyftiga utläggningar, tigger den andre en stund och vänder sig sedan till den arme »fritänkaren» och säger helt enkelt och stilla: »John, när du blir ärlig mot dig själv och din synd, skall också du behöva den Kristus, som vi ha funnit.»

Mera blev icke sagt, därför att den andre fullständigt tappade koncepterna.

På ett möte i Oxford hörde jag hans vittnesbörd om detta, och han tillade: »Det som bröt mig fullständigt var det, att jag måste tillstå, att det verkligt eländiga med mig var, att jag icke var ärlig mot mig själv. Jag måste tillstå, att det rakt inte var det intellektuella, utan det personliga, en hemlig synd, som var hindret.»

»Men nu», sade han, »kan jag försäkra, att allt blivit nytt och levande, såsom det berättades för mig den där aftonen i collegeträdgården. Kristus har blivit mitt livs herre.»

III.

Men, kan man ju säga, allt detta är något vi ha hört förr, och det är därför kanske nödvändigt att gå ett steg vidare och påpeka, att när det gäller omvändelsen till kristendomen möter man hos Oxford-Grupprörelsen något för den mycket karaktäristiskt och egenartat.

Den betonar nämligen, att man skall bekänna sina synder och gottgöra, vad man brutit. Den har med andra ord lett till en ny upptäckt av skriftermålets (bekännelsens) betydelse också för den evangeliska kristendomen. Man kan ju då fråga sig, om det icke vore för frälsningens vinnande tillräckligt att bekänna sina synder inför Gud och att man finge Hans förlåtelse.

Den som bevistat något Oxfordmöte vet, att man aldrig någonstädes hör en starkare förkunnelse av det stora fullgjorda försoningsverket i Kristus än just på dessa möten.

Men, säger Oxford-Grupprörelsen, de flesta människor komma för lätt till tron på förlåtelsen, och de komma egentligen aldrig vidare, därför att de ständigt göra upp med Gud men varken bekänna inför människor eller försöka göra upp med människor. Därför blir det så oändligt mycket stillastående i de flesta kristna människors liv. Det blir så mycket religion

och så litet moral. Det blir alltför mycket att hänga fast vid en och samma synd och egentligen aldrig få riktig bukt med den, vare sig det nu är häftigt lynne eller avund, orenhet eller baktaleri eller vad det vara må. Och just emedan man icke äger en bestämd och full vilja att bli kvitt sin synd, därför får man heller aldrig vara andra människor till den hjälp, som egentligen var Guds mening. Därför får man heller icke den rätta glädjen av samvaron med andra kristna och ej heller upplever man den inre lycka, som skulle vara det naturliga i en troende människas lönnkammare.

Här, säger Oxford-Grupprörelsen, måste man på ett praktiskt och effektivt sätt gå ut ifrån Jakobs brev kapitel 5, som säger, att vi skola bekänna våra synder för varandra.

Sålänge en människas synd icke blivit bekänd för andra, säga de, sålänge har egentligen den människan icke på allvar gjort upp med sin synd. Det är något av viljan, som hänger kvar på en eller annan punkt, och det är något av inre högmod, som gör att man icke vill bekänna på praktiskt, konkret sätt, vilken synd Kristus befriat en från. Man vittnar kanske om syndernas förlåtelse, men det sker i allmänna talesätt, så att det icke egentligen blir till någon synnerlig hjälp för de människor,

som sitta med bestämda inre svårigheter och synder.

Nej, det blir något helt annat, säger Oxford-Grupprörelsen, när man får kraft till att berätta med enkla ord, vilka bestämda synder man blivit befriad ifrån. Då kan man nämligen bli till hjälp för människor, som sitta fast på samma punkt.

Man erfar också personligen genom en dylik öppen bekännelse av sin eländighet en mycket kraftig förödmjukelse. Det är med andra ord ett pålitligt och kraftigt sätt att pina den gamle Adam, så att han märker det. Det är vidare ett utmärkt motgift mot all den fåfänga och det högmod, som ständigt vill smyga sig in i troende människors liv. Den som bekänner för bröderna, hur långt han står tillbaka, skall aldrig få något behov av att högmodas, han skall alltid befinna sig på botten av ödmjukhetens dal. Människor, som leva tillsammans på denna basis, skola uppleva, att allt vad baktaleri, avundsjuka, missundsamhet och falsk broderskärlek heter, dock skall få mycket vanskligare villkor att leva under än de, som nu vanligen pläga bjudas inom de heligas samfund.

Man blir icke så snar till att baktala varandra, när man efteråt måste gå och bekänna för vederbörande, vad man sagt. När man levat

en tid efter dessa linjer och ständigt måst be om förlåtelse, då skall man nog känna sig ganska ordentligt stukad dag för dag.

Nu har det emellertid från många håll gjorts den invändningen mot Oxford-Grupprörelsen, att detta betonande av den offentliga skriften är en mycket farlig väg att slå in på. Man kan ju då komma att uppleva, att de möten och sammankomster, där man kommit samman för att tala om andliga ting, bli nedsmutsade av bekännelser, som äro mera pinsamma än uppbyggliga. Man kan ju också tänka, att det skall leda till ett ständigt kretsande kring synden och alltför liten betoning av Kristus, som ju är trons grund och glädje.

Dessa invändningar och svårigheter har rörelsen själv mycket skarpt öga för och den har också ständigt betonat, att det egentliga skriftermålet alltid försiggår mellan fyra ögon från människa till människa, från vän till vän. Det är med andra ord det privata skriftermålet, som är det grundläggande för rörelsens uppfattning på denna punkt.

Vid offentliga möten skola aldrig sådana ting bekännas eller framkomma, som medföra en pinsam situation. Jag erinrar också om, att då man en gång vid ett möte gjorde den invänd-

ning, som ovan nämnts, riktade en av ledarna¹ den frågan till församlingen, om någon någon-sin på ett gruppmöte hört ting, som icke anständigvis kunde nämnas bland människor, som bekände sig till Kristus. En del av åhörarna, som icke tillhörde rörelsen men likväl deltagit i åtskilliga av dess möten, reste sig strax upp och försäkrade, att de aldrig hört något, som låg utanför gränsen för det uppbyggliga och passande.

Då detta starka betonande av skriftermålets nödvändighet i det kristna livet ju är tämligen okänt för en svensk kristen, är det icke underligt, att man icke utan vidare kan gå med på en dylik uppfattning. Det är också den invändning, som från de flesta håll, också i England, riktas mot rörelsen. Efter ett möte i Cambridge råkade jag en afton gå och sampråka med en av rörelsens ledare. Vi kom helt naturligt in på frågan om *skriftermålets nödvändighet och begränsning*. Han framställde då saken så, att de gränser, som skulle sättas för skriftermålet, väsentligen anges i följande 3 synpunkter:

1. Alla skriftbekännelser skola försiggå under *den helige Andes* ledning, så att man ber

¹ Det var Mr. A. J. Russell, den kände författaren till boken »For Sinners Only».

om att av Gud bli visad till den kristne vän, som man har behov av för att få tala ut. När så dessa två träffas, tar skriftermålet aldrig en katolsk form, så att den ene sitter som examinerator över den andre. Det blir över huvud taget aldrig tal om något annat än det som vederbörande genom Andens vägledning och inre nöd drivs att bekänna. De betona mycket starkt, att förutsättningen för att ett skriftermål mellan två människor över huvud skall komma till stånd är, att de bägge i varje ögonblick känna sig stå som syndare inför Gud.

2. Därmed är även givet, som vi ovan sett, att det egentliga skriftermålet har *rent privat karaktär*. Det äger rum mellan fyra ögon, och det är självklart, att vad två människor delgivit varandra inför Gud, aldrig får komma över de människornas läppar. Svårigheten i det vanliga kristna samfundet består ju, som vi alla veta, just däri, att det i våra dagar är så oändligt sällsynt att träffa en människa, inför vilken vi kunde känna det *absoluta förtroende*, som är en grundbetingelse för att ett skriftermål mellan människor skall kunna komma till stånd.

3. Vidare äro gränser satta för skriftermålet därigenom, att det icke får eller kan strida mot *kärlekens lag*. Ett skriftermål kan där-

för icke gå ut på att bekänna andra människors synder. En var står och faller inför sin Herre — där man glömmer den lagen och sätter sig över kärlekens krav, skulle man få ett skriftermål, som i stället för att hjälpa vederbörande bara skulle föra honom längre in i förtappelsen. Ty när man bekänner andra människors synder, kan detta blott leda till att den frestare, som bor i hjärtat, får ny näring för sitt högmod, medan likväl den *endu avsikten* med förödmjukelsen i skriftermålet är att vinna den Guds nåd och frid, som det ängslade samvetet behöver.

Det är efter detta klart, att Oxford-Grupp-rörelsen väsentligen betyder det privata skriftermålets pånyttfödelse i den evangeliska kristendomens liv, och det torde knappast vara något tvivel om, att den därmed fattat i sikte något övermåttan värdefullt, något som är både nödvändigt och bibliskt.

Hur man genom att vara ärlig inför människor kan komma att bjuda dem oanad och evig hjälp, kan följande berättelse från rörelsen ge en antydan om:

I en av Englands större städer levde en mycket rik och betydande affärsman. Han var till namnet kristen, men man hade egentligen icke kunnat upptäcka så mycket av hans kristen-

dom i affärsverksamheten. Det är nu dessvärre en känd sak, att det i regel brukar bli en ganska skarp skillnad mellan de två. En dag sammanträffade han med någon från Grupprörelsen, och det förde till en fullständig förnyelse av hans inre liv. Han såg, att den stora svårigheten för hans kristna liv låg i hemmet, och han talade nu helt öppet med sin hustru om den skuld han ådragit sig genom sitt kärlekslösa uppträdande i hemmet. Hon var också till namnet kristen och hade själv gått och lidit av detta dolda och förteguna missförhållande i lång tid. Så gjorde de upp med varandra och begravde all sin oenighet och synd. De började åter leva efter kärlekens lag. Det blev som en islossning i hemmet, allt blev nytt.

En dag kommer en av affärsmannens kontorister till honom och frågar, om han kan få ledigt ett par timmar. Då den unge mannen tillfrågades om orsaken till sin begäran, svarade han, att han skulle gå till en advokat, och då han tillspordes, varför han sökte advokat, svarade han att han ämnade söka skilsmässa. Orsaken var den, att hustrun föreföll honom ha blivit alltför intresserad av grannen.

Då sker det märkliga: den store affärsmannen stänger dörren till sitt privatkontor och berättar för sin unge kontorist öppet och rakt på

sak om de svårigheter, som han själv haft i sitt hem, och om hur det hela blivit bra igen därigenom, att Kristus visat honom hans skuld och drivit honom att bekänna denna för sin hustru. Han berättade vidare, hur resultatet blev ett underbart liv i kärlek och samförstånd, som de aldrig förut upplevat maken till. Han trodde, att orsaken till de missförhållanden, som fanns i hans hem, kunde härleda sig därav, att han icke varit en sådan äkta man som han borde ha varit, om icke skulden låg hos honom själv.

Med detta lät han kontoristen gå, men kontoristen gick icke till någon advokat, han gick till sig själv och fann sig själv skyldig till anklagelsen. Han sökte sin barndoms Gud och gick sedan till sin hustru och berättade, både att han tänkt gå till en advokat och huru chefen för den väldiga firman hade visat sig som den förste själasörjare, han mött i sitt liv, och att han nu måste be sin hustru om förlåtelse för allt, som skiljde dem åt och som han tog på sig som sin personliga skuld. Sakens utgång var, att ett hem blev räddat och förnyelsen överflyttad från chefens hem till kontoristens.

Av denna berättelse ur livet kan man lära, vari egentligen det hjältemodiga i Oxford-Grupprörelsen består. Det består däri, att man

vågar vara ärlig och berätta helt öppenhjärtligt, vilka svårigheter man har att kämpa med och huru man kunnat övervinna dem i Kristus. Att detta kostar på, säger sig självt. Kontoristen var en fullkomlig hedning och han kunde ju gått ut och berättat för hela kontorspersonalen om chefens äktenskapliga svårigheter och därefter kunde han gått till advokaten med sin egen skilsmässa. Sedan kunde man ju tycka, att chefen egentligen varit oändligt naiv, som ville avslöja sitt hemlivs intimaste bekymmer för en vanlig kontorist.

Här är det, säger Oxford-Grupprörelsen, som det skall visa sig, om en människa på allvar är kristen. Ty om man skall kunna bli andra människor till hjälp, måste man vara villig att bli till åtlöje, måste man vara villig att sätta sitt namn och sin ära på spel. På billigare villkor är det icke möjligt att leva ett segrande kristet liv. Men, säga de vidare, från alla världens hörn och från alla samhällsklasser har rörelsen de gladaste vittnesbörd om, att just detta öppna och frimodiga sätt att handskas med människor i nöd och svårighet fört till de obegripligaste under, där den ena människan fått nåd att hjälpa den andra. Och när man ser, hur Gud på detta sätt använder det öppna och personliga vittnesbördet från människa till

människa, så kan man endast tro att det är det rätta apostoliska sättet att leva som kristen i världen, där man ständigt träffar lidande människosjälar. Jag tycker, att det hjältemod, som ligger bakom en dylik livsföring, är något av det skönaste jag över huvud mött i den kristna världen. Naturligtvis kan man, om man lever efter dessa linjer, icke undgå att erfara vad kineserna kalla att »mista ett stort ansikte», d. v. s. att bli grundligt förödmjukad inför människor. Och det kan nog gott hända, att man mer än en afton skall nödgas medgiva, att dagen varit präglad av det kinesiska och det kristna: i dag miste jag ett stort ansikte. Men vad gör det, om man bara fått vara en eller annan till välsignelse, om bara Kristus därigenom fått stråla fram i vårt liv.

IV.

Vad nu det rent personliga kristna livet beträffar, så måste det påpekas, att Oxford-Gruppörelsen har en mycket märklig etik eller kristen moralåskådning. Vi ha redan flera gånger varit inne därpå, men det mest karakteristiska är dock dess lära om

de fyra absoluta kraven.

Rörelsen finner, att Skriften ställer absoluta krav på den kristna människans vilja och livsföring. Det går icke an att vara kristen och leva som man vill. Det kristna livet har en mycket bestämd lag, nämligen kärlekens, och dess krav äro och måste vara absoluta. Men nu är det så, att så länge man talar om kärleken i allmänhet, befinner man sig högt uppe i det blå, medan det kristna livet ju dock skall levas på jorden och icke någonstans uppe i rymden. Svårigheten med de flesta kristna människors helgelseliv är, att de nog ha den stora huvudprincipen klar för sig, men att det är så oändligt svårt att få den *använd i vardagens liv*. Och här menar jag, att Oxford-Grupprörelsens märkliga lära om de fyra absoluta kraven är något av det verkningsfullaste och mest realistiska man över huvud mött i nutidens kristendom.

De säga, att Kristus kräver av sina be-
kännare:

absolut ärlighet,
absolut renhet,
absolut osjälviskhet,
absolut kärlek.

Var gång jag är ställd inför ett avgörande i det praktiska livet som kristen skall jag hålla detta ideal för ögonen och fråga mig, om det jag nu tänker, säger eller gör, stämmer med dessa fyra absoluta krav.

Är jag *alldeles ärlig*? Om man riktade den frågan till sig, hur mycket skulle då inte bli tänkt och talat annorlunda, och hur olika skulle inte hela vårt handlingsliv vara! Det finns knappast något så revolutionerande som att våga vara absolut ärlig. Men man måste också komma ihåg, att den som är ärlig aldrig behöver vara rädd för att hans gärningar skola komma tillbaka som anklagelser, ej heller att hans uttalanden om andra människor skola behöva döljas genom en ny lögn och en baktale-riets slöja. Den ärlige har kommit upp ur dyn, han står på sanningens klippa. Och det råder ej heller något tvivel om, att det som mest imponerar, är att träffa en ärlig kristen, som far redligt fram i alla stycken.

Att man reser det *absoluta renhetskravet* har icke blott sin grund i att Bibeln gör detsamma: i tankar, ord och gärningar. Det är säkert framsprunget av de själasörjarer-farenheter, som Oxford-Grupprörelsen gjort dessa år. En av dess ledare säger, att vår tids största svårighet är »Sex and Money», sexuali-

tet och pengar. Därför är också det allra bästa sättet att personligen hålla sig obesmittad av tidsandan just detta, att ständigt stå under det gudomliga kravet på personlighetens absoluta renhet. Den som vågar gå in under detta krav, skall alltid komma att behöva ordet om syndernas förlåtelse, men han skall också få uppleva det underbara, att i dessa djupaste och svåraste livsfrågor gå från kraft till kraft, från seger till seger.

Den absoluta osjälviskheten var således det tredje absoluta kravet. Man kan väl säga, att något av det skönaste man träffar på i denna världen, där alla söka egen vinning, är en människa, vars sinnelag och handlingssätt präglas av osjälviskhet. Osjälviskheten är ett Guds mirakel, den är övervinnandet av den naturens och syndens lag, varpå hela den moderna samhällsuppfattningen vilar, nämligen kampen för tillvaron, där envar är sig själv närmast och där huvudsaken är att roffa åt sig själv så mycket som möjligt. Gentemot detta sätter kristendomen sitt krav på absolut osjälviskhet. Det betyder icke, att man skall vara ett gelé, det betyder ej heller, att man icke äger rätt till ära eller den självkänsla, som varje kristen människa fått av sin Skapare. Men det betyder det totala fördömmandet av all

den syndiga egoism, som krälar i ett människohjärta som ormarna i ett ormbo. Med den absoluta osjälviskhetens svärd skall man hugga huvudena av alla de troll, som egoismen ständigt föder på nytt. Hur totalt annorlunda skulle icke vårt liv gestalta sig, om vi, innan vi gjorde något mot en annan människa, sporde: är jag nu också absolut osjälvisk i det jag här företar mig?

Men därmed är också givet, att vi från den absoluta osjälviskheten föras över till det fjärde absoluta kravet, som är kravet på *absolut kärlek*. Nu kan man kanske invända, att kärlek är kärlek, och att om den är för handen, så är den alltid absolut; men den, som i någon mån sökt leva efter kärlekens gyllne regel, vet, att det ingalunda kan vara till skada, om man framför kärlekskravet sätter ordet »absolut» som en påminnelse om att det här gäller ett *gudomligt krav*. Detta är väl också meningen med den formulering, som Oxford-Grupprörelsen givit detta krav.

På ett möte i London hörde jag av en präst den invändningen göras mot dessa fyra absoluta krav, att om han skulle vara absolut ärlig, så måste han säga, att han var rakt inte vare sig absolut ren eller absolut osjälvisk eller absolut kärleksfull. Och vem är väl inte däri ense

med honom? Men, blev svaret, meningen är den att det första kravet, absolut ärlighet, skall visa oss, både att de andra tre kraven äro Guds absoluta vilja och att vi, som äro syndiga människor, aldrig kunna leva som kristna utan att Gud ger oss kraften att genomföra de andra tre absoluta kraven. På detta sätt blir det i det kristna livet en rytm mellan nådestillägnelse och nådesförbrukande, mellan omvändelse och helgelse; det blir slut på den andliga stagnationen, det blir en ständig vandring i *Hans* fotspår, som också går genom denna tiden med sin konungsliga maning: Följ mig!

På ett enastående klart sätt har denna märkliga väckelse mäktat göra levande för moderna människor, att kristendomen har med *hela människan* att göra: min *tid* är Guds, min *ställning* och mina *pengar* tillhöra Gud, min *fritid* och mina *planer*, hela mitt *jag* till Gud, jag är icke längre min egen herre eller självägare. Min enda uppgift från och med nu är att vara *Kristi träl*, däri ligger min frihet, och mitt livs största erfarenhet skall vara att få lov att vandra i de gärningar, som Gud förut utvalt åt mig.

I Bibeln finner jag, att min dagliga marschroute och min uppgift är att vara en god soldat i Herrens krig. Det enda Gud kan bruka hos

den kristna människan är viljan. Kristendomen består nämligen icke i känslor eller sentimentalitet, icke i att sjunga andliga sånger och springa på möten. Kristendomen är helt enkelt en människovilja, som överlämnat sig åt Gud, och en människas kristliga tillstånd skall bedömas icke efter hennes ord utan efter hennes kraft. Så länge Gud icke fått på allvar gripa en människas hela vilja — vad Sören Kierkegaard kallade »det att vilja ett» — så länge kan nog den människan tro sig göra Guds gärningar och deltaga i Guds arbete, *men* hon gör icke Guds vilja.

Oxford-Gruppörelsen skulle säkert instämma i de orden: »Det er viljen, som det gjelder, viljen frigjør eller feller, viljen *hel* i alt det spredte, i det tunge som det lette», och det kunde knappast skada, om det bleve mer av detta betonande av Guds absoluta krav på vår vilja än det en tid varit vanligt bland oss.

Men svårigheten består ju just i att kunna veta, vad som *är* Guds vilja. Vi höra ofta ytliga människor berätta oss, att det egentligen är mycket lätt att veta vad som är Guds vilja — men den som försökt att vid de stora avgöranden och vid de personliga korsvägar, som möta i varje människas liv, bli stilla inför Gud för att finna ut vad som är Hans vilja, han vet,

att man då ofta står inför en Gud, som döljer sig. Och hur ofta ha icke kristna människor måst lära om igen, när de gjort något som de trodde var Guds vilja men sedan funnit, att det var deras egen, som de följt. Som allmän regel kan man nog tro, att man allra säkrast handlar efter sin egen vilja, när man är »alldeles säker» på att det är Guds vilja man tror sig handla efter. Guds gärningar fullgör nämligen en syndare i — fruktan och bävan.

För att komma människor till hjälp på denna vitala punkt säger Oxford-Grupprörelsen, att man behöver »the quiet hour»: den stilla timman. Man behöver den på morgonen, och den skall aldrig räcka mindre än en halv timma. En tid som man använder till bibelläsning och bön men som man också använder till eftertanke med papper och penna framför sig.

Om den Helige Ande är en person och vill att vi skola leva ett personligt kristet liv, så talar Han också till oss som en vän med en vän.

Det är Oxford-Grupprörelsens oändligt starka betonande av Guds ledning som kanske mer än något annat gör den till något säreget i denna rastlösa tid, då vi så föga ha tid att lyssna efter vad Gud vill. Den säger, att man vid sin morgonandakt skall ha papper och penna framför sig och sitta helt stilla och vänta på, vad

man i dag skall utföra för Gud. De tankar, som då komma till en, skall man skriva ned och genomföra som marschorder för den dagen. Man blir påmind om att gå och besöka en bestämd människa, om ett brev, om att ge någon pengar till ett eller annat, uppsöka någon, man förorättat, eller alla de tusen ting, som den Helige Ande kan tala med den enskilda människan om i hennes stilla timma.

Denna syn på den personliga umgängelsen med Gud och den personliga kontrollen och ledningen ger en mycket märklig känsla av att det inte längre finns några tillfälligheter i ens liv — man måste ha Guds ledning i det stora som i det lilla. På så vis blir inte vardagen något ständigt enahanda utan full av äventyr, ja, ännu mera: den blir en ständig uppenbarelse av, att Guds omsorg och Guds tankar realiserar i mitt liv som vardagskristen.

De regler, som man följer under denna stilla timma för att höra Guds befallning för dagen, anges sålunda:

- *Den heliga Skrift,*
- *samvetet,*
- *vägledande tankar,*
- *övning i Kristi sinnelag.*

Och man blir, när man sedan kommer ut i världens larm, ständigt hjälpt vidare genom

omständigheter, genom sitt upplysta förnuft och genom direkt tilltal eller påminnelser.

Denna djupa blick för Guds personliga styrelse och ledning i vardagslivet räknar Oxford-Grupprörelsen — med rätta — som en återupptäckt och ett återupplivande av apostolisk kristendom. Vi måste *leva* som apostlarna, icke bara *lära* som de. Om vi på apostoliskt vis vilja tro på Guds direkta ledning av en kristen människas liv och vandel, då få vi uppleva, till förödmjukelse och salighet, att *undrens* tid icke är förbi. Vår Gud håller löften, om vi bara vilja vandra efter dem.

Jag glömmer aldrig mitt första sammanträffande med en som blivit en ny människa genom denna rörelse. Det var på tåget från San Francisco till Portland, Oregon. Han var bankchef och inledde ett samtal med sin resande granne, som var undertecknad. Han stod mitt i det praktiska livets rastlöshet, men hela hans personlighet andades frid. Hans ord voro enkla, hans tankar djupa. Hela hans liv hade blivit till ett under, ett Guds under — sade han. Var han än färdas, står han under Guds hemliga rådslut. — En berättelse från livet gjorde ett outplånligt intryck på mig: En dag då han satt i sin stilla morgontimma inför Gud, kom följande besked till honom, och han skrev ned

det: »I dag skall du icke åka bil till banken. Du skall gå i stället. Jag skall visa dig på en man.»

Bankchefen gav sin privatchaufför ledigt och började de 45 minuternas promenad till sin bank. Han spejade efter den man Gud åsyftat. Förgäves. Han kom in i staden och hade redan kommit blott två kvarter från banken. — *Då*, där kom en man runt om hörnet. En stämman sade: »Det är *mannen*.»

Bankchefen gick bort till främlingen och frågade: »Är ni i nöd?» — Ja, det var han. »Jag vet det, Gud sade mig det i morse». Gud — den andre trodde icke på någon Gud. »Är ni utan arbete?» — bankchefen fäste intet avseende vid den antireligiösa invändningen. »Jo — det kan ingen förneka.» — »Har ni varit arbetslös länge?» — »I 20 år», den obekante stod där och stammade. »Nåväl, då behöver ni genast ha något arbete. Jag är chef i N. N. banken, kan ni hjälpa vaktmästarna något?» — Det gick ett ljust leende över det trötta, främmande ansiktet. Han följde med honom, glad till sinnes, och den dagen kom bankchefen *promenerande* till sin bank, ledsagad av en lycklig, okänd vän. — På eftermiddagen, strax före stängningstid, kom det en förfrågan från den nye mannen, om bankchefen hade tid ett ögon-

blick. Han visades till chefens privatkontor. Han måste berätta något. Först måste han bekänna, att han icke längre *tvivlade*. Han trodde på Gud. Han hade upptäckt honom i det obegripliga, som skett på morgonen.

Men han ville nu tacka för sig, han måste i alla fall sluta. Tyckte han inte om arbetet? Eller vad var det, som lade hinder i vägen? Då berättade den obekante, att han nog hade arbetat de sista 20 åren men att det varit innanför fängelset St. Quintins murar. Han hade blivit fri för tre dagar sedan. Det hade varit röveri och dråp.

Bankchefen satt där strålande på tåget: den obekante hade icke gått sin väg, han hade blivit *hjälp*t.

Så handlar Gud med och genom dem, som lyda Honom.

Av Oxford-Gruppmetoderna kan man lära mycket, men av dess *anda* kan man lära mycket mera.

Att Gud lever med i denna vår värld har blivit verkligt och påtagligt för våra skeptiska och moderna sinnen. Vi ha fått se människor, som kommit så djupt in i kristendomens hemlighet, att deras enda ärelystnad går ut på att vara människofiskare. Det säger oss, att det sunda kristna livet icke kan existera utan att

man söker att vinna människor för den eviga glädjens rike. Som Paulus och Franciskus gå de ut i den moderna världen med det evangelium, som skapar nya människor och glada hjärtan. De önska att vara maximumkristna utifrån Joh. 10:10. Och det största de kunna säga om en människa är det vitsord, en engelsk andens hövding fick: »Han var gammaldags, han trodde på Gud.» —

Enligt deras uppfattning är det bästa sättet att bevara sin personliga kristendom det att giva bort den till andra. De leva varje dag efter Gustav Jensens djupa ord om att betrakta varje människa du träffar på som — en *kandidat till det eviga livet*. Och människor kan du hjälpa först när du själv är hjälpt, du kan icke trösta med annat än det Kristus tröstade ditt eget ängslade hjärta med. Men den trösten är också tillräcklig. I alla länder, vid alla tillfällen, under alla luftstreck. Detta är deras lyckliga övertygelse, som vandra som glädjens apostlar och trons trubadurer på jorden. Det finns intet som smittar så som glada och redliga kristna!

De hålla möten, men de äro ej möteskristna. Deras möten äro väsentligen av två slag: Det är vad man kallar »*houseparties*», då man kommer tillsammans, 20—30— upp till flera hundra för 2—3—6—10 dagar. Eller det är

de vanliga kvällsmötena, där de komma samman med glädje eller med bekännande av sin försumlighet för att berätta, hur det nu gått för dem den sista tiden med Kristi efterföljelse.

Sina house-parties hålla de i ett hotell, ett sanatorium eller i en rik mans hem, som öppnats för dem. Allt är gratis — rörelsens rika vänner ordnar — efter Andens ledning — den ekonomiska frågan. Det förekommer aldrig kollekt, aldrig tiggeri, aldrig inträde vid något Oxford-Gruppmöte. De första kristna visa dem vägen också här! House-parties, vartill man inbjuder sina vänner i andligt samråd med bröderna, präglas av fri och otvungen samvaro. På äkta engelskt sätt förstår man att vara tillsammans helt familjärt. Man rör, man spelar golf eller cricket, man har gemensamma måltider, man utbyter tankar och övar självård genom liv och exempel och samtal. Särskilt betonar man *samtalens nådegåva*. Om eftermiddagen eller aftonen samlas man till möten. Där givas vittnesbörd, redliga unga människor, erfarna äldre kristna, alla tala de om Herren Kristus och det nya, rika liv, som börjar med den totala överlåtelsen till Honom. Vid varje möte reser sig en och annan, som är *ny* i gruppen. En som i natt eller i går har fattat ett avgörande för livet. En läkare, en

hustru, en son, en student, en lärarinna, en kontorsman, en professor. De vittna om övergången från otro till tro, från världens fröjder till det eviga livets glädje, från nattens mörker till Herrens ljus.

Allt är så naturligt.

Allt är så övernaturligt, *ty Gud är där.*

Deras liv har fått innehåll, deras arbete fått ny mening. Deras hem ha blivit förvandlade, deras vänner blivit hjälpta. In i denna *glada atmosfär* ha de fört sina bekanta, likgiltigt om de äro kommunister och rabulister, fritänkare eller döda kyrkokristna, antingen de äro medlemmar av högadeln eller dåligt betalt affärsfolk. De ha själva varit kommunister, världsmänniskor, förnekare och hädare. Men de veta, att mot glad och ärlig kristendom kan ett tomt och sjukt människosinne icke stå sig. De ha *bett* för detta möte och ha inbjudit dem, de blivit *påmind*a om.

Och dagligen vinnas människor för det nya livet.

Där verkas i bön, och där sitter mången vän och berättar för sin vän om frälsningens under. Till långt in i en stilla Nikodemusnatt.

*

*

*

Man kan kalla denna rörelse omodern eller modern, allt efter den syn man har på förhållandet mellan tiden och evigheten. Man kan kalla den säregen men måste då komma ihåg, att allt levande Kristus-liv måste ha en originalitet, som är given från Gud och icke det bittersta frågar efter, vad folkmeningen säger. Ty folkmeningen är summan av de fega själarnas lögn. Är vår kristendom så slapp, att den aldrig förskräcker, att den aldrig förargar eller förvånar, då är den förvisso ett salt, som icke duger något till. Den blir bortkastad och trampad ned av människorna. Äger vår kristendom icke mera av Gud och originalitet, än att den kan förenas med alla världslighetens krav, då är det en avgud vi tillbedja.

Dylik inbilsk och försiktig kristendom duger icke längre. Vår tid börjar bli de *avgjorda ståndpunkternas* tid. Man behöver bara tänka på kommunism, fascism och nazism. Inga ljumma själar ha plats i det nya! Och måste vi icke tillstå att det ofta är mycket mera av eldsjäl i mången kommunist än i oss slappa, sovande, halva kristna? Man kan måhända slingra sig ifrån den frågan. Men icke utan viljans fusk.

Den berömde professor Emil Brunner berättar, att Oxford-Grupprörelsen för honom blev

till en allvarlig *botpredikan*. Hur kan det vara annorlunda? Självt har jag ofta under Oxford-Gruppmötena och i stilla samtal med dessa vardagskristna hjältar känt domen: Så skall ett kristet liv levas, i absolut ärlighet, i manlig bekännelse, i strålande glädje, i absolut osjälviskhet och renhet, i själavinnarglädje, i förbön och nattvak, i ödmjukhet, som ger seger.

Det är många, som ha bråttom att kritisera också Oxford-Grupprörelsen. Det skall icke ske här. Ty vem är väl du, att du skulle döma din nästa? Den som någon tid färdats bland kristna och hört deras kritiksjuka, deras baktaleri, deras skvallerreligiositet — han har blivit så trött, så trött. Mest på sig själv. Han erinrar sig vänskapen mellan dessa Oxford-Gruppmänniskor och känner icke blott domen utan även inspirationen från dem: Tänk om vi alla, som bekänna Kristi namn kunde lära den konsten att älska varandra i ord och gärning och sanning.

Den nya rörelsen säger: Om *du vill*, kan du börja genast. Du skall icke vänta på de andra. Det är *dig* det gäller. Du kan nu, i detta ögonblick, lägga *om rodret helt och hållet*. Om *du vill*. Det är icke fråga om känsla eller annan förgänglig strunt. Det är endast — men det är ett avgörande *endast* — fråga

om du vill. Det är viljan till absolut ärlighet, till absolut lydnad mot Kristus i ditt samvete. Det blir den totala förändringen, som gör att vårt liv till slut börjar bli viljans bestämdhet av Kristus. Det är icke något nytt, men det är revolutionerande. Det är vad de gamla kallade att infria sina löften till Herren. Det är det Brorson lär oss, oss alla — antingen vi äro hedningar eller halvkristna — som sitta fast:

»Akk trodde du at man
sig ei kan drømme
i himlen inn
— *det ei så lett er gjort.*

Hvor skulde du din lunkenhet fordømme
og lete om den rette, snevre port.
Å hvilken jammer ende fikk,
om du begynte nu, i *lette øieblikk*».

Vill du bli ren? *Kämpa* för att komma in
genom den trånga porten.

Vi kunde väl behöva en Linderot-väckelse:
»Ingen hinner fram till den eviga ron, som sig
ej eldigt framtränger:»

»Låt allt vad hedniskt är
hos mig försvinna.
Låt mig i bokstavens väsen ej förbliva,
som blott gör utvärtens ärbar och fin.»

*

En av de djupaste kristna personligheter vårt land ägt, Brandtzæg, sade en gång för 10 år sedan ett ord vid ett studentmöte: »Det finns två slag av väckelse. Först är det den man vanligen hör talas om: väckelse till omvändelse. Men det finns en *annan* som är lika mycket av Gud och lika nödvändig: *väckelse till helgelse.*» Oxford-Grupprörelsen innebär bådadera och betonar bägge lika starkt. Däri består dess bibliska kraft och härlighet. Den omskapar gudsförnekare till glada och fria människor. Men den befriar också halvkristna från deras splittrade vilja, deras unkna religiositet, från deras egenkära salighet och hycklande självelåtenhet. Den river ned vad som skiljer de kristna åt — *i viljan.*

Det kommer ett *evangelium* till de *kristna* från den: Det är *kraft* i Kristi lydnad. Det är *glädje* i viljans fulla överlåtelse. Det är *framgång* och *seger* i kampen mot din *särskilda* synd. Det är *rika tillfällen* till att vara en apostel och själavinnare överallt, var du går fram. Låt dig ledas. Låt Gud få bestämma. Var icke längre nervös utan frimodig. Var icke feg, men — modig. Förtrösta på Gud. *Han vet.* Han skall tala — var dag — med *dig*, som en vän med en vän. Du skall få stå i Guds hemliga råd, du skall

få gå Guds ärenden på jorden. Och du skall få se *större under* än du trodde kunde ske. I ditt liv skall intet vara omöjligt, ty *allt* är möjligt för Gud.

Du skall få lov att leva din enkla vardag i kristendomens *glädjefulla luft*.

Ack, vilken salig stund vi finge, om vi började *nu* i detta ögonblick.

Var dag börjar med den stilla timmen inför Gud. Bibelläsning och bön. Och mottagandet av *dagens marschorder* från Gud. Antingen det var att skriva ett uppmuntrande brev till en modlös eller sjuk. Eller köpa blommor till en gammal. Eller gå med 50 kronor till en änka med många små. Eller dela med dig av dina inre svårigheter åt en sökande människa. Eller att gå och förlika två, som stå vid skilsmässans rand. Eller att inbjuda en del vänner från affärsvärlden eller gamla kamrater till en festlig afton, då du kan berätta, som en människa till en människa, om dina upplevelser i det nya livet. Det finns ingenting så betydelsefullt som små sammankomster i hemmen.

Men varför fortsätta, världen kunde icke rymma alla de böcker, som måste skrivas, om man skulle nedteckna de oändligt många *små-ärenden*, som Gud vill ha utförda här på jorden.

Han väntar på — dig. På mig.

Vilken seger finge icke Guds rike, om vi började nu i detta ögonblick. Giv Gud makt. (Davids Psalm 68, 35.)

Börja i hemmet.

Bekänn din förändring. Berätta varför du börjar hålla husandakt. Kanske du aldrig gjort det förr. Lycka till. Kanske du en gång gjorde det. Bekänn din synd och bekänn den omigen. Och låt oss så, just i hemmet, söka att dagligen förverkliga de två »absolutheterna»: absolut osjälviskhet och absolut kärlek.

Kanske du har ett olyckligt äktenskap. Gör som den engelske läkaren, vars hustru just begärt skilsmässa. Han hade blivit en ny människa. Han gick till sin hustru och tog skulden på sig. Han hade varit alltför upptagen med sitt arbete, sin vetenskap, sina klubbar, sina vänner. Han hade glömt sitt hem. En stor egoist. Kanske det finns fler sådana? Han talade ut med sin hustru absolut ärligt, han bekände för sina barn. Allt blev nytt.

Det låg ett egendomligt skimmer över hans ansikte, där han stod vid sin hustrus sida: »Det största ögonblicket i mitt liv, sedan jag blev kristen var den dag, då min hustru och jag tillsammans fingo gå till advokaten och

vittna för honom om Gud, som gjort vårt hem till en himmel på jorden.»

Sådan är kristendomens kraft.

* *

*

Därmed må denna lilla skildring av Oxford-Grupprörelsen avslutas. Det har inte varit möjligt att ge annat än en liten glimt ur den apostoliska livsrörelse, som här vuxit fram ur den enkla kvinnans tal den dagen i Cumberland-kyrkan och ur den unge lutherskt amerikanska prästens överlåtelse åt Guds vilja. Det är *ett sätt att leva på*, det här gäller. Det är en livets kristendom, som praktiseras av affärsfolk och adelsfolk, av kontorister och direktörer, av biskopar och skolpojkar, av sjuksköterskor och studenter, av husmödrar och politiker, av professorer och arbetare.

Det är mycket som påminner om Hans Nielsen Hauge och hans vänner, om Rosenius' glada evangelism och Schartaus stränga betonande av livets rättfärdighet, om N. Becks segertoner och om Paavo Ruotsalainen's hjältekristendom och Nils Gustav Malmbergs och Lars Stenbäcks insats för evangelisk förnyelse inom alla Finlands samhällsklasser.

Icke underligt då, om Oxford-Grupprörelsen

skulle ha ett starkt och aktuellt ord att säga Skandinavien och Finland. *Men:* mest till den enskilde. Så att det dock kunde heta om oss, när vi gått bort: *Han var gammaldags, han trodde på Gud.*

»ÄR OXFORD-GRUPPRÖRELSEN FARLIG?»

I.

Historien upprepar sig. Aldrig *sker* det något *verkligt* i Andens värld i slaktenas växlande historia, utan att det blir till motsägelse, varnagel, kritik. Det betänkliga i saken är bara, att allt verkligt *värdefullt*, d. v. s. allt apostoliskt i kyrkohistoren har beskärts lyckan att leva mitt i kamp och strid, under smädelser och förklenande omdömen. Det är tecknet på det *kristliga*: Det är oss — förnuftiga och mäktiga — bekant, att denna sekt överallt möter motsägelse. Det gäller reformatorer och väckelsepredikanter; — det blir sträckbänk och bål, det blir fängelse och vanära, det blir missförstånd och falsk dom. Det blir så lätt detta att gömma sig bakom den nya rörelsens förmenta »svaga sidor», för att få vara i fred med alla sina egna svagheter. Så slungar man ut den triumferande frågan: »Är icke denna rörelse farlig?»

Jo visst!

Var icke Luther en farlig man, voro icke Franciskus och Zinzendorf svärmare, voro icke Hans Nielsen Hauge och Ruotsalainen förryckta profeter? Var icke Schartau en fanatiker och Sören Kierkegaard vansinnig? Var icke Karl Barths teologiska väckelserop farligt?

Jo, det apostoliska är det farliga.

Det är farligt för alla tider, försåvitt det är äkta. Farligt för påvar och småpåvar, för humanister och libertiner, för sovande och döda, för otroende och hycklare, för kyrkomakt och organisationspolitik. Farligt — men mest för oss själva. Ty i oss, det är i vårt kött, bor *intet* gott. Köttet är gudshatets boning, det står emot det apostoliska ordet om helomvändning och helighetskrav. Och då alla pånyttfödda ha köttet och Anden inom sig som de ständigt stridande priciperna är det klart, att det skulle bli farligt, *livsfarligt*, om vi *verkligt* nu i detta ögonblick toge dessa 4 absoluta krav på allvar:

absolut ärlighet,
absolut renhet,
absolut osjälviskhet,
absolut kärlek.

Läsaren tycker kanske, att det är tröttande med denna sista upprepning? Han har ju läst om dessa 4 absoluta krav en gång förut?

Knappast —. Det förfärliga med böcker och läsare i dessa rastlösa dagar är, att man icke *läser* böcker utan »*slukar*» dem. Därför, ärade läsare, sluka icke dessa absoluta krav. De voro icke menade därtill, de voro menade till — *besinning*. Till analys, icke av andras — men av ditt och mitt liv. De skulle föra till andligt sammanbrott, icke till — hänförelse. Den som gör ärligt upp med sitt konkursbos ruttna hus, blir inte hänförd, han blir — förfärad.

Det är farligt.

Farligt för de gudlösa, för dem som äro främmande för Gud och för de kristna. Men *kan* då något vara *farligt* för de kristna? Det är i så fall något nytt i denna tid. Detta stolta, självupptagna, självförnöjda släkte! Det är ingen fara i att vara kristen, ingen fara att bli en kristen. Det är så lyckligt, så behagligt, så härligt.

Så sade icke de gamla, de som förstodo vad sann kristendom var, en Christian Scriver, en Johan Arndt. De som lärde »Sandhed til Gudfrygtighed» (Pontoppidan).

För dem var kristendom en farlig sak, emedan den blev tagen på allvar. Deras vittnesbörd var helst *livets*, de levde apostoliskt i fruktan och bävan, i redlig vandel och livets

rättfärdighet. Det var salt i dem, därför voro de ljus.

Är då Oxford-Grupprörelsen farlig?

Svaret må man ge själv genom att läsa boken omigen med den frågan: Skulle denna rörelse vara farlig för *mig*? Vad var det hos mig i mitt inre och yttre liv, som den skulle angripa? Borde den icke få lov därtill?

Personligen har jag måst svara ett stilla ja på denna fråga. Det har betytt så mycket för mig, att jag hoppas Oxford-Grupp-principerna skola bli farliga för en del andra också. Farlig för vår synd, slapphet, ljumhet, halvhet, farlig för vår kristendomslek. Jag kan icke finna annat än att det är en oändlig rikedom, en *nåd* att få leva i Karl Barths och Oxford-Grupprörelsens tid. Det är stora ting, som förestå, evangeliet står mitt i en pånyttfödelsens och undrens Andetid i Asien, Afrika, Europa och andra områden. Kanske mest i Syd-Amerika.

Det är inte tid till att diskutera och kritisera, det är tid till att tillbedja och arbeta, till att dela gemenskapen med alla de heliga, till att lägga *allt* — också vår synd — i Guds hand.

Det är det farliga, men det är också det saliga.

II.

Må fakta tala:

1. Rasfrågan: Den världsberömde prästen C. F. Andrews, Gandhis vän och en högt skattad auktoritet i indiska frågor, en strålande gestalt, som man aldrig glömmer, om man varit tillsammans med honom. Han berättar, att han blev telegrafiskt kallad från New York via England till Syd-Afrika 1930. Det gällde en farlig lagstiftning, som höll på att vålla ödesdiger jäsning bland de färgade.

I Oxford deltog han i ett gruppmöte i Lady Margaret Hall. Han var mycket nedstämd och bad om förbön. Han *tror* på förbönen och avreste följande morgon på sin mission till Kapstaden. Intrycket av omslaget i rasfrågan i Syd-Afrika, som är känt för sitt negerförakt, har han samlat i orden: »Det omöjliga har skett.»

Den fanatiska rasskillnaden, den vite mannens svarta förakt för de svarta har i vida inflytelserika kretsar givit vika för Kristus-lik förståelse av alla färgers och folkslags enhet.

Professor Edgar H. Brookes, Pretoria Universitet, Syd-Afrika — han är professor i statsekonomi — skildrar det så: »Europeiska och Bantu-studenter icke bara diskuterade sina pro-

blem tillsammans och bådo tillsammans, de åto vid samma bord, idrottade på samma sportplats och togo nattvarden tillsammans, en oförgätlig stund. Dessa händelser äro, för den som känner Syd-Afrika, intet mindre än *mirakler.*»¹

Det var Oxford-Grupprörelsen. Det är kristendomens svar på rassnobberi och rashat: I ären alla ett i Kristus.

2. *Nationalhatets dödsdom:* Se vi på förvirringen i Europa, folkförbundets ständigt hotande sammanbrott, på alla hopplösa och oärliga världskonferenser, då förstår man, att ärlig kristendom också här räcker långt längre än all världens politik.

Det såg man i Stockholm 1925, det såg man också nyligen i Paris, dit en skara Oxford-Gruppmänniskor kom för att förkunna Kristus och det nya livet. Den skaran bestod av en holländare, som blivit kristen i Cambridge, en fransk pastor, som kommit med i rörelsen genom kanadensiska tidningar, en ung engelsk dam, som träffat Oxford-vänner i New York, en fransk dam, vars man stupat i världskriget och som blivit en ny människa med hjälp av en *tysk* dam, som hon först träffade i Holland. Vidare en engelsman, som först läste om Ox-

¹ British Weekly, Supplement, July 6, 1933.

ford-Grupprörelsen i en tysk bok om den amerikanska rörelsens upplevelser av omvändelser. Slutligen en skotsk dam, som först hört om gruppen av en sydafrikan, medan hon var i Shanghai.

Eller en tysk dam, som träffade en engelsk, som förlorat *alla* sina kära på slagfältet mot tyskarna.

De möttes på ett gruppmöte och fingo genom »sharing» *bekänna sitt ömsesidiga hat för varandra*. Tillsammans bekände de sin synd för Gud och lämnade sig och sina nationer i bön till Gud. Den engelska bad för Tyskland, den tyska för England. Och dock är det ju inte länge sedan det hette: Gott strafe England.

Vad gruppmannen, vice-amiralen S. R. Dru-ry-Lowe sagt, äger nog sin giltighet: Jag har lärt mig, att det verkligt nödvändiga är en andlig världsväckelse, om det skall skapas någon grund för en ordnad och fredlig värld. Men en sådan fredens tid kommer icke genom politik eller konferenser, men genom »män och kvinnor, som leva under Guds ledning och bestämt, målmedvetet ställt sig i hans tjänst som life-changers (livsförnyare) på alla livets områden».

3. *Kristus i affärslivet:*

F. d. kommunistledaren i Fife, England,

James Watt, som blev en *varmhjärtad bekännare*, berättar från ett Oxford-lags vittnesresa i Amerika, att en miljonär, vars affärsföretag har 105 affärer, blev omvänd från självisk penningkärlek till ett kristet liv och gick lös på sin affär med kravet på »*absolut osjälviskhet*» så att allt skulle *styras* av — GUD. Efter hans död fann man i hans guidancebook (bok för att anteckna, vad som kommer i den stilla stunden) följande sats, nedskriven en av hans sista levnadsdagar:

»En fullständig överlåtelse av ditt liv till Gud betyder ärlighet i handel, allvar i kyrkligt arbete, sympati och förståelse mellan arbetsgivare och arbetare, renhet och höviskt uppförande i sällskapslivet och redlighet i politiken.»

James Watt berättar vidare:

En dam, som har över 100 funktionärer i sin affär, har måst ställa Kristus först — också i sin affär. Resultatet har icke uteblivit: Medan alla andra affärer i Kanada sänt funktionärer ut på gatan i nöd och elände, har hon behållit alla sina 100. Det har *icke* skett *något* avdrag på lönerna. Men hennes egen del av förtjänsten har varit — 25 % av vad hon eljest själviskt stoppat i egen ficka.

Är icke detta ett kristet — *faktum*?

4. *Klasskillnadens sammanbrott:*

Dr Theophil Spoerri, professor i romanska språk vid universitetet i Zürich, berättar, huru Oxford-Grupprörelsen i Schweiz sedan den kom dit ned gripit in med omvändelse och förnyelse i alla samhällsskikt, »professorer och tjänsteflickor, fabriksdirektörer och arbetslösa kommunister» prisa Kristus för ett *nytt* liv. Han fortsätter:

»Jag har alltid vetat, att det blott ges *en* räddning för världens nöd: en *väckelse*. Här i Oxford-Grupprörelsen har jag sett otaliga exempel på människor, som blivit nyktra, redliga och tappra. Döda kristna ha blivit brännpunkter för nytt liv och ställa sig i kyrkans tjänst. Skrankorna falla, horisonten vidgas, världen blir friskare och vardagen blir ett *underfyllt* äventyr. — Guds rikes väg går mitt igenom det verkliga människolivet.»

5. *Tullväsen och skatteuppbörd:*

En affärsman blir frälst i Montreal, Kanada, och övertygar regeringen och tullmyndigheterna om den kristna *ärlighetsprincipen* genom att betala £ 3,000 — eller kr. 60,000 — till tullverket, som han visste, att han genom affärsknep hade bedragit det på.

Och efter Oxford-männens evangelisationsfärd genom Kanada 1932 kunde skattemyndig-

heterna i stad efter stad berätta om, att det inbetalts tusentals kronor i »samvets»-pengar från nya och — äldre kristna. Det är vad man kallar *kristna* uppbörds-realiteter.

Det är uppgörelse som frukt av kristlig omvändelseuppgörelse med Honom, som ser i det fördolda.

En farlig rörelse?

6. *Fria män i fångdräkt:*

Ett fängelse i en av sydstaterna, U. S. A. — 5,000 fångar, därav 200 med universitetsbildning.

En fånge läser boken »For Sinners Only». Han blir gripen. En inbjudan sändes till några grupp-medlemmar i en stad i närheten. De komma och vittna om Kristus, som kan göra syndaren fri. 60 fångar gripas av frigörelsen och befrielsen, begynna att läsa sin bibel, hålla sina »stilla stunder» och gottgöra, vad de stulit från eller förbrutit mot medfångar. Vid nästa möte be 250 fångar om själavårdande samtal.

I ett annat fängelse, någonstans i Nordväststaterna, sker något liknande. Den apostoliska händelsen från Filippi upprepar sig, i det att fängelsedirektören blir gripen av evangeliet och bekänner sin tro på Kristus. Nu hållas regelbundna uppbyggelsemöten i det fängelset. Fångar — men verkligt fria.

7. *En filosofs dom:*

Professor L. W. Grensted i Oxford skriver, att denna rörelse är en Kristus-väckelse, sådan som den kristna kyrkan och menigheten behöver 3—4 gånger varje århundrade, om kyrkans arbete skall bli verkligt fullbordat.

En väckelse är den levandegörande och skapande kraft, som bryter sin väg fram i och genom människors *liv*.

Grupp-rörelsen har fört till ärlig kristen gemenskap och dess *öppna* principer ha medfört en enastående vänskap och visshet om Guds ledning.

Under besöket i Kanada upplätos alla predikstolar till rörelsens vittnen, och söndag efter söndag lyssnade tusenden till ordet om frälsningen och friheten i Kristus. Det blev omvändelse, seger och frid för allt flera sökande. »Vi sågo icke bara ärligheten, men också kärleken bryta lös.»

Gruppens gärning är att glädja Kristi lemmar, församlingen. Om Oxford-Grupp-rörelsen någonsin blir hänförd över sina »resultat» är det på tiden, att den upphör att existera. Det *verkliga* arbetet försiggår *stilla*, ödmjukt, kärleksfullt, genom att hjälpa *en efter en*, i deras *ensamhet och nöd*.

8. *Brigadchefens vittnesbörd:*

Chefen för 13. infanteribrigaden i Catterich Camp, Yorks, berättar hur man genom Frank Buchmann fick se, hur man kan bli andra till hjälp. »Dessa år ha blivit ständigt mera underbara, med en djupare erfarenhet av Guds vänskap, med förståelse för kristendomens verklighet och inlevelse i andras nöd och liv. Hela livet är fyllt av förunderliga anledningar till *naturligt* och *spontant* 'vittnesbörd', som det behagar Gud att bruka till förvandling av andra liv på andra vägar.»

9. *Vad jag fann i Oxford-Grupprörelsen:*

Biskopen av Persien, J. H. Linton, summerar sitt intryck av rörelsen så:

Jag fann villiga öron för mina kritiska invändningar. Jag fann människor, som ville övervinna sina synder, människor som i bibelkretsar fingo en *levande, ny* bibel med sig hem. Ett troende kärlekens samfund, där ärlighet och osjälviskhet råda. Om synden blev hårdhänt avslöjad, skedde det alltid i korsets ljus och i Kristi närvaro. Därför att *döden* icke har makt över *Kristus*, skall *synden* icke ha någon makt över oss. — Jag fann ett *helt evangelium*.

Biskop Linton fortsätter med att betona, att han kom till dessa Oxford-möten med en förutfattad mening om »SHARING»-metoden, d. v.

s. detta att man skall anförtro sitt förflutna och sina synder åt varandra. Han hade hört, att Oxford-människorna bekände sina *synder* men han fann, att det var sina *segrar* de egentligen bekände. Precis som Paulus gjorde då han berättade, att han — *förr* — var en mördare, smädare och förnekare. Det var *Kristus* Paulus bekände, den Jesus Kristus, som gjorde honom till en ny, frälst människa. »Gud ger oss det förflutna tillbaka, icke längre som skuld och gäld men som något värdefullt, som skall brukas till frälsning under Guds ledning. — Jag menar icke, att Gud kallar mig till att dela *allt* med *vem som helst när som helst*; men däremot till att vara absolut villig till att dela *vad som helst* med *vem som helst*, när Anden *bjuder det.*» I själavårdande syfte.

Och så tillfogas, att Oxford-grupprörelsen ständigt betonar sin fullständiga överensstämmelse med den kristna kyrkans tro: Vi ha ingen annan organisation än den kristna kyrkan och ingen annan trosbekännelse än kyrkans historiska tro.»

Det ljuder som Hans Nielsen Hauges testamente.

Så tala fakta och vittnesbörd.

Men — passar denna rörelse i Sverige? ¹

¹ I norska originalet talas naturligtvis om Norge.

Övers:s anm.

Om man tror att här skett ett djupt grepp in i evangeliets budskap och moral, skulle man tro, att det var ett ord till svenska hjärtan lika mycket som till engelska, afrikanska, tyska, amerikanska eller kinesiska.

Är det icke en liknande väckelse som går genom Kinas och Santalistans kristna menigheter och genom alla samhällsklasser i Europa? Fick jag icke just brev från en dansk präst, som berättar om andlig vår i menigheterna där nere?

Men — Sverige är ett geografiskt begrepp.

Och evangeliet är icke geografiskt, det är kristligt. Men det *kristliga* är det farliga: det gäller samvetsron, din och min.

Vilken seger Guds rike finge, om *vi* började nu, i detta ögonblick.

VAD HAR OXFORDGRUPP- RÖRELSEN UTRÄTTAT?

(Tillägg till femte svenska
upplagan.)

Översatt från förf:s norska manusk. av *Karl Jäder*.

VAD HAR OXFORD-GRUPP- RÖRELSEN UTRÄTTAT?

En dag frampå hösten 1934 reste en 20—30 främmande utlänningar i en norsk järnvägs-vagn upp till ett av våra ledande turisthotell, Høsbjør på Hedmark.

Endast två av dessa människor voro kända till namnet: Frank Buchman och Loudon Hamilton. De andra tillresande voro från de mest olika länder och väderstreck, men alla voro de ett. De ville tjäna samma *Herre*, de ville verka i ett gemensamt slag, som soldater, vilka uppgivit sina individuella planer och böjelser för att i samdräkt och utan reservationer kasta sig ut i den *revolution*, som Guds rike är och alltid på nytt bör betyda.

Det var ett internationellt Oxford-team, som sålunda gjorde sitt intåg i norskt andeliv och församlingsliv. De kommo på inbjudan av Norges bekante stortingspresident C. J. Ham-

bro, vilken f. ö. just 1935 har tagit aktiv och personlig del i Oxford-Grupprörelsens arbete vid Nationernas Förbunds sammanträden i Genève.

Så begynte det underbaraste norska Kristusmötet.

Till gruppens houseparty, både på Høsbjør och Gjeilo, Voss och Hurdalen, ha vi sett folk av alla inställningar samlas. Ledande kristna, kyliga agnostiker, bespottande ironiker, religiöst intresserade läkare och lärda, alla åldrar och bildningsgrader.

Allaredan på Høsbjør begynte undrens («miraklens») stilla historia i den nyaste kyrkosagan.

En av Norges ledande författare reste sig stilla och tillkännagav, att han helt ville tillhöra Gud — och sedan har mannen, Ronald Fangen, starkt och personligt gjort sin insats i Grupprörelsens inre och yttre verksamhet i detta land och i Norden. — En känd redaktör, Fredrik Ramm, har följt exemplet och har under det senaste året verkat både i samband med det internationella teamet och i sitt fädernesland. — För övrigt har det kommit underrättelser om Guds rikes seger från Høsbjør genom män sådana som evangelisten Albert Lunde, läkaren Lundby, sognepresten Joh. M. Wisslöf,

Frälsningsarméledaren kommandör Karl Larsson — och kanske inte minst betydelsefullt genom de gripande redogörelser, som vårt kristliga dagblads redaktör, jur. kand. Joh:s Lavik, lämnade i sin tidning.

Høsbjør har satt spår och sätter alltfört spår i norska själar och i norsk historia. Det följde nämligen houseparty efter houseparty, liksom även Oslo Inre-mission öppnade sitt väldiga Calmeyergatens Missionshus för det internationella och norska lagets stora möten i Oslo.

Man kan, lågt räknat, anslå antalet av dem, som nåddes av budskapet, medan det internationella teamet var i Norge, till långt över 100,000 människor.

Att sådant lämnar spår efter sig, det säger sig självt.

Men detta betyder icke, att Oxford-rörelsens norska insats varit en vandring på rosor. Det har nog förekommit välvilja från många håll, inte minst från den ledande norska pressen. Tidningarna ha varit fyllda av stoff från mötena, budskapet har ljudit praktiskt taget genom hela den norska pressen, vilket länder den till heder.

Men eljest har det icke saknats motstånd, sladder och kritik. Man har sålunda kunnat få bevittna de egendomligaste konstellationer: när

det gällde Oxford-Grupprörelsen, har det varit lika bittra angrepp från en del pietister, från kommunistpressen, från »asfalt-radikalismen» och från med sig själva belåtna småborgares sida. En tragisk gemenskap!

Sådant får man dock vänta sig, om man lever och lär apostoliskt. Det förunderliga med Oxfordgruppen är, att den icke svarar på negativ kritik, vare sig den kommer från de förment »fromma» eller från röda ateister.

För första gången i Norges nyare kyrkohistoria har det skett, att kristna män och kvinnor, som blivit berövade heder och ära, icke svarat tillbaka med skällsord och baktal. Oxfordvännerna ha blivit anklagade både för »lärolöshet» och för »korslös» religiositet. Men de ha visat, att sådana anklagelser endast skola driva oss närmare Kristi kors och att detta kors skall ställas mellan dem, som anklaga, och dem, som bli anklagade.

Det förtvivlade för dem, som ställa sig *negativt* till Guds gärning, är icke det, att de komma i sällskap med kommunister och ateister, utan det är, att de gå miste om den välsignelse, som Gud ville giva.

Det är ett allvarligt sanningsord av danska Inre-missionens ordförande, att vi alla må komma ihåg, att vi icke ha gjort vår gärning för

Gud så strålande, att det icke är någon, som kan göra det bättre än vi.

*

Om man så frågar, vad vi lärt under detta år, så kunde det vara all anledning till att skriva flera böcker till besvarande av detta spörsmål. I detta sammanhang kan det endast bli tal om att uppdraga några få enskilda och skissartade linjer:

Vi ha först och främst lärt, vilket väldigt budskap med aktualitet och slagkraft kristendomens gamla evangelium dock är. Frank Buchman och hans team framlade på den teologiska fakultetens möte för professorer och studenter grunddragen i det budskap de frambära både för kristna och hedningar. Det blev preciserat så, att Oxfordrörelsen icke är något annat än den apostoliska trosbekännelsens tre led: det är människor, som tro på Gud, på Kristus och på den helige Ande. Oxfordrörelsen önskar att ställa människan ansikte mot ansikte med Guds heliga verklighet med hans absoluta krav på hela vårt liv och vår personlighet. Här ljuda bestämda toner om omvändelse och full överlåtelse. Att dessa avgörelser äro allvarligare än de vanliga ögonblickliga omvändelserna, som för en icke ringa del varit en känslsak, det

gör, att Oxfordrörelsen anklagas för att befinna sig i lagträdom. En sådan anklagelse är ju något, som man måste vänta från människor, som tro, att kristendom har mera med känslan än med viljans helhet att göra.

Vidare ha vi lärt, att Oxford-Grupprörelsen har i norskt kyrkoliv levandegjort den tredje artikeln om Guds helige Ande. För ofantligt många moderna kristna människor fanns det föga medvetande om den helige Andes verkliga närvaro i människolivet. Vi ha alla varit mer eller mindre självstyrda religiösa maskiner, som rutinmässigt gingo, när de en gång satts i gång. Därför blev det mellan de kristna organisationerna icke så litet knarkande och gnissel; därför är också till exempel det kollegiala förhållandet mellan präster och ordets förkunnare ofta en direkt vrågbild av vad det enligt nytestamentlig kärlekslag skulle vara. Oxford-Grupprörelsen har genom betoningen av absolut öppenhet inför Gud och människor lett till återupprättelse och förnyelse av oändligt många förhållanden mellan människor både i hem, skola, affärsvärlden och i församlingslivet.

Vi ha vidare lärt, att den kristligaste av alla kardinaldygder är kärleken. Icke minst i vårt land, varest det finns så många stridiga viljor och inte så litet av vikingasinnet, parat med

ibsenssk individualism, har det betytt ingenting mindre än en direkt revolution hos många av oss, att vi blivit ställda inför det absoluta kravet på kärlek. Det gives i dag många norska kristna, som verkligen försöka att i sitt vardagsliv realisera det stora kärlekens kapitel, 1:sta Korintierbrevet 13. Henry Drummond skrev en gång en världsbekant bok »The Greatest Thing in the World», vari han för hela den förra generationen satte kärlekens ljus på livets ljusstake. Många också bland oss yngre ha läst denna bok gång på gång, och vi våga säga, att vi i Oxford-Grupprörelsens budskap och sätt att leva livet tillsammans på, starkare än på något annat ställe i den kristna gemenskapen ha upplevat just detta, att kärleken är »det största ting i världen». Det är den hemligheten, som bär hela Gruppens samliv och arbete i alla länder: »Likasom Kristus har älskat oss, så äro vi skyldiga att älska varandra.» Detta kärlekens nya bud, som vi ha fått av Jesus Kristus, visar sig vara revolutionerande nytt och fängslande.

Men just emedan vi genom denna revolutionära Kristusrörelsens insats fått skåda in i Guds kärleks värld, ha vi också under andens ledning fått ett ganska radikalt fördjupande av vår syndakänedom. Om vi genom Oxford-Grupp-

rörelsen på nytt ha lärt oss det paulinska kärlekskapitlet, så ha vi ock lärt oss sanningen av den johanneiska satsen: att den som icke älskar, han förbliver i döden. Den egentliga döden är att vara inkrökt i sig själv i sur eller anspråksfull egoism, där man kan älska varken Gud eller sin nästa. Här har kravet på absolut osjälviskhet avslöjat mycken synd hos oss alla, så att vi verkligen på allvar förstå, att det nya livet i Kristus kan levas, endast om vi dagligen få tillägna oss en absolut tro på Guds förlåtande nåd med den uppresning och uppståndelse för vår döda vilja, som ligger i denna tro på Guds förlåtelse. När man lever under Andens ljus i ärlighet mot Guds ord och Andens förmaning skall man verkligen förstå djupet i den satsen, att det är synden, som skiljer oss från Gud och vår nästa. Men just emedan vi ha Kristus, skola vi alltid på nytt kunna hoppas, ty han är både försonare och livsförvandlare. I hans närhet förvandlas en människas liv genom daglig förnyelse, daglig omvändelse och daglig kraft.

Vi ha vidare lärt den helt avgörande betydelsen av den privata bikten. För många av oss gamla kristna har detta betytt en fullständig förnyelse av allt vårt personliga liv och av vårt arbete med människofiske och livsförvand-

ling. Vi fasthålla alltfört den avgörande betydelsen av Ordets förkunnelse, men vi veta också, att i och med att vi äro färdiga på predikskolen, begynner det egentliga. Då gäller det nämligen att på ett rent personligt sätt försöka föra de enskilda människorna, som vi ha blivit ledda att tala till, in till ett personligt möte med evangeliets kallelse. Det är åtskilliga tusenden, som under detta enda år 1935 ha fått en avgörande förnyelse eller ett första möte med Gud genom biktens heliga nåd.

Vi ha vidare lärt oss att sätta värde på vårt lutherska arv med den klara förståelsen av evangeliet som Guds absoluta gåva, som icke på något sätt må förorenas med medverkan, som om vi kunde behaga Gud, om icke Gud gav oss allt till liv och gudaktighet! Det avgörande är därför icke våra gärningar, utan att vi taga oss verkligt stilla stunder inför Guds ord, då vi både bedja och lyssna. Den stilla stunden blir då ett lydigt hjärtas enfaldiga samtal med Gud och ett villigt öras stilla lyssnande till Guds ord och befallning. Det finns intet så revolutionerande som att verkligen överlämna sig dag för dag åt Guds ledning i smått och stort.

Ytterligare ha vi lärt oss något, som höll på att falla i glömska, nämligen att den som har

överlämnat sitt liv åt Gud, skall stå under Andens direkta ledning, så att hans tankar och samvete och hans vilja, ja, allt är bundet till Guds ord under den helige Andes ledning och påminnelse. Om än somliga människor missbruka talet om ledning, äro dock vi som kristna människor, som vilja tjäna Gud, därmed icke fritagna från att stå under Guds ledning och söka hans ansikte vid alla livets avgörelser för att därmed kunna göra vår plikt och vår tjänst med ett nytt och villigt sinne långt bättre än förr, då vi så ofta glömde Jesu egna ord: »Utan mig kunnen I intet göra.»

Men framför allt våga vi väl säga, att vi som ha blivit förnyade genom Oxford-Grupprörelsens budskap, först och sist ha lärt oss, vad en kristen gemenskap är.

Det finns intet som kan jämföras med det att vandra i ljuset inför Gud och i öppen inställning och kärlek i gruppgemenskapen. Genom det broderliga samtalet och genom en evangelisk delgivning få vi en konkret och verklig upplevelse av vad det betyder att ha gemenskap med varandra. Den ene hjälper den andre, och alla äro ansvariga för alla, så att ingen får lov att sjunka ned i missmod, ensamhet och förtvivlan. På det sättet blir det en klar förbindelseled mellan Gud och den enskilde och mellan

vännerna inbördes. De söka gemenskapen med sina nederlag och sina segrar, och de finna i gemenskap med troende vänner både det hem, som själen behöver, och vård, som varje enskild kristen också tarvar. Tack vare en genomförd ärlighet och vandring i ljuset, är nämligen denna gemenskap fylld av antiseptisk renhet, liksom alla sanningens kirurgiska instrument ligga redo för att operera alla bölder.

Inte minst upplever man detta på ett houseparty, där den helige Ande leder det hela. Det är något alldeles nytt i norsk kyrkohistoria, att man kommer samman till kristliga möten utan något program, utan något tema, utan någon »stortalare». Och likväl ha vi ännu icke hållit något housparty i Norge, som icke kunde ha varit utvidgat till det femdubbla och ändå blivit sprängfullt. Hit kommer människor, som man minst tänkt sig skulle komma, så att man verkligen måste gnugga sig i ögonen när man ser ut över en dylik församling, och man förstår verkligen meningen med den enfaldiga sångversen:

»Vem som helst kan bli frälst,
som till Gud sig vänder.
Detta bud Herren Gud
ut i världen sänder.»

Av kristendomens universalitet får man ett mycket starkt och levande intryck på ett Oxford-gruppmöte, och man får tillika en bestämd känsla av, att det underbara med kristendomen är, att den förutsätter, att alla människor djupast sett äro lika, i det att de nämligen äro lika ifråga om synd och gudsbehov. Ett housparty är upplevelsen av sanningen i den andra versen:

»Rövare, farisé,
skrymtare och fromma,
vem som vill lyssna till
får till bröllop komma.»

På ett housparty är det en ljus och glad atmosfär, till och med om det förekommer ett allvarligare avslöjande av synden än på någon annan plats, ty vi ha, om vi verkligen tro på Guds försonings evangelium trots all vår synd, dock rätt att hoppas:

Det är fullkomnat. Allt är redo.

Men från Oxfordmötet reser icke endast »hedningar» förvandlade hem, det finns säkert icke ett enda housparty, där icke också alla de kristna, som komma dit, taga med sig ett nytt och mera levande intryck av Guds krav och Guds obegripliga godhet.

Dessa få och spridda drag från norskt kyrkoliv och folkliv vilja bara antyda en smula av vad Oxford-Grupprörelsen har tillfört oss både i kristet arbete i skola och högskola, i föreningsliv och press, i hem och på arbetsplats. En verkligt utförlig redogörelse skall vara förbehållen framtidens norska kyrkohistoriker. Men allaredan nu kunna vi tydligt se, att en av raderna i den framtida Norges-historien skall lyda:

I oktober 1934 kom Oxford-Grupprörelsen till Norge.

E F T E R O R D

Okände läsare. När denna lilla bok är läst, kanske Herren påminner Dig om att sända den vidare till en eller annan. Gör det! Icke för denna boks skull, men därför att det säkert finns människor, som behöva få se, att det försiggår *stora ting i det fördolda* ute i världen.

Det ringer eviga klockor genom tiden i alla folkslag.

Man kan icke bli medlem av Oxford-Grupp-rörelsen, den har ingen organisation. Lyckligtvis. — Men man kan följa dess stora princip: Att låta sig — i allt — ledas av Gud.

Det är *det* det gäller. *Nu.*

Ornöy pr. *Oslo.*

SV. NORBORG.

Aktuella böcker från De Ungas Förlag:

Hj. Danielson: *Den kristna personligheten och samtiden.* 3:dje uppl. Pris 40 öre.

»Det är klara evangeliska toner, som missionsföreståndare Danielson framför.»

Kristeligt Dagblad.

Stanley Jones: *Vem han är och vad han vill.* Av *H. Særmærk.* Förord av biskop *R. J. Wade.* Pris kr. 1:50.

»Denna bok har en stor uppgift att fylla och ett förlösande budskap att bringa. Att taga del av dess innehåll berikar vår andliga människa och skärper vår blick för livets väsentligheter.»

Nerikes Alleh.

Hugh Redwood: *Gud, sökaren och radiolyssnaren.* Med introduktion av red. *Arvid Svärd.* Pris kr. 1:25.

»Rekommenderas varmt till alla människor i allmänhet och till tidningsmän i synnerhet.»

Fil. dr Laura Petri i Kristen Ungdom.

Mansfield Hurtig: — — — *Somt föll i god jord.* Häft. 2:50.

»I Hurtigs bok möter oss en icke vanlig koncentration på personliga livsfrågor, där man märker att vad som föres fram är både genomlevt och upplevt.»

Nya Dagl. Allehanda.

C. G. Hjelm: *Huru apostlarna upplevde Den helige Ande.* 2:dra uppl. Pris 50 öre.

»Präglad av saklighet och sans, av ett mognat kristligt omdöme och av lojalitet mot Bibelns utsagor.»

Svenska Morgonbladet.

Kristen på allvar. *Livets förnyelse och världens evangelisering.* Av Leslie D. Weatherhead. Övers. fr. eng. av C. E. Svenning. Pris: häft. 2: 75, klotb. 4:—.

»Hans bok utgöres av en serie bibelstudier över några av grupprörelsens grundtankar. — För egen del har anmeldaren haft rik uppbyggelse av förf:s klara och lättlästa framställning, där goda psykologiska kunskaper förenas med en djup kristen erfarenhet, och önskar gärna andra samma förmån.»

Teol. lic. Erik Arbin i *Förs.-bl.*

»Bland böcker med grupprörelsens prägel står W:s i särklass... Boken hör till dem, som verkligen ha en uppgitt bland samtidens kristna.»

Red. Arvid Svärd i *Vecko-Posten.*

»Om man kan tala om en Oxford-Grupprörelsens litterära fortsättningslinje, så kan man med fullt skäl säga, att Weatherhead är en ypperlig representant för denna linje.»

Pastor Efr. Almgren i *Göteborg. Veckotidn.*

»Den som vill vinna en verkligt levande kunskap om innehållet i Grupprörelsens budskap, finner i denna bok en givande guldgruva.»

Kom r: Edv. Stenwall i *Människovännen, Finl.*

I bokhandeln och från

DE UNGAS FÖRLAG, STOCKHOLM C

Stillhet inför Gud. En hjälp vid enskild andakt. Kort i fickformat, tryckt i 2 färger. (I en radiomorgonbön varmt rekommenderad av kyrkoh. *Johannes Lindgren, Stockholm.*) Bokhandelspris: 10 öre. 10 ex. 75 öre. I parti från förlaget lämnas rabatt.

I N N E H Å L L

Förord till 5:te uppl.	4
Inledning. Av Hans Cnattingius	6
En märklig världsväckelse	15
Är Oxford-Grupprörelsen farlig?	63
Vad har Oxford-Grupprörelsen uträttat?	77
Efterord	92
